

Újrahasznosított kincsek

**Garázsvásáron találnak
új gazdára megunt tárgyaink**

16

VIGYÁZZ, KÉSZ... CSEND!

Lakossági konzultáció indul
a csendrendelet újragondolásáról

6

**LÉTSZÜKSÉGLET
VAGY EGY KIS PLUSZSEGÍTSÉG?**

Önkormányzati támogatás
a fogyatékkal élőknek

14

Terézváros



Önkormányzati fogadóórák

NÉV	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 Soproni Tamás polgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 351-7967-es számon
 dr. Beleznay Zsuzsanna alpolgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első kedd 16.00–18.00 Női és családügyi fogadóóra/tanácsadás: Minden hónap első hétfő 16.00–18.00. Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 351-7966-os számon
 Temesvári Szilvia alpolgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 16.00–18.00. Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 342-0905/2106-os számon A főkertésszel közös zöldfogadóóra: minden hónap 2. hétfő 15.00–18.00
 Györfly Máté alpolgármester, 9. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 15.00–17.00. Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 351-7966-os számon
 Miyazaki Jun alpolgármester, 5. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 16.00–18.00, Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 351-8938-as számon
 dr. Mogyorósi Sándor jegyző	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V/508	Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 351-7965-ös számon

Választókerületek képviselői

NÉV / VÁLASZTÓKERÜLET	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 Heltai László 1. sz. egyéni választókerület	LMP-iroda, V. kerület, Kálmán Imre u. 24.	Hétfőn 18.00 vagy előzetes egyeztetés alapján a 06 (30) 751-8925-ös számon
 Németh Helga Anna 2. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3.	Minden hónap utolsó szerda 17.00–18.00 Előzetes egyeztetés a 06 (30) 608-3687-es számon
 Szilágyi Erika 3. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal helyisége, Andrassy út 79.	Minden hónap utolsó hétfő 17.00–18.00, Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (70) 665-1307-es számon
 Kecskés Balázs 4. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Minden hónap első szerda 15.00–17.00, Telefon: 06 (30) 768-5099
 Szász Károly 6. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Minden hónap első csütörtök 15.00–17.00, Telefon: 06 (70) 476-3783
 Sajószegi Péter 7. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3.	Minden hónap első szerda 15.00–17.00, Telefon: 06 (70) 476-3792
 Bálint György 8. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3.	Csütörtök 17.00–19.00 vagy előzetes egyeztetés alapján a 06 (70) 314-5888-as számon
 Gaár Iván Zsolt 10. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal helyisége, Andrassy út 79.	Minden hónap első hétfő 17.00–19.00, Telefon: 06 (20) 936-6613

Listán megválasztott képviselők

NÉV	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 dr. Bundula Csaba	Fidesz-iroda, Jókai u. 10., fsz.	Hétfő, szerda: 12.00–18.00, péntek 11.00–14.00 – előzetes egyeztetés szükséges a 06 (20) 956-0506-os számon
 Lindmayer Viktor	Fidesz-iroda, Jókai u. 10., fsz.	Hétfő, szerda: 12.00–18.00, péntek 11.00–14.00 – előzetes egyeztetés szükséges a 06 (20) 935-6487-es számon
 Óvári Gyula	Fidesz-iroda, Jókai u. 10., fsz.	Hétfő, szerda: 12.00–18.00, péntek 11.00–14.00 – előzetes egyeztetés szükséges a 06 (30) 194-7994-es számon
 Simonffy Márta	Fidesz-iroda, Jókai u. 10., fsz.	Hétfő, szerda: 12.00–18.00, péntek 11.00–14.00 – előzetes egyeztetés szükséges a 06 (20) 476-3806-os számon

Országgyűlési képviselő

 dr. Oláh Lajos	Fogadóórát tart a Teréz krt. 46. szám alatti irodájában bejelentkezés alapján, amelyet a 06 (30) 709-1102-es telefonszámon vagy a drolahlajos@dkp.hu e-mail-címen lehet megtenni.
---	---

Közérdekű

Foglalkoztatást Elősegítő Nonprofit Kft.

Vezető: Kárpáti Zoltán, 06 (1) 332-3962

Hunyadi téri Vásárcsarnok és termelői piac

Piacfelügyelő: Mészáros László
1067 Budapest, Hunyadi tér 4., 06 (1) 342-5593

Terézvárosi Család- és Gyermekegészségügyi Központ

Intézményvezető: Imre Ibolya Hedvig
1068 Budapest, Király utca 82., 06 (1) 344-6060

Terézvárosi Egészségügyi Szolgálat

Vezető: dr. Czermann Imre
1074 Budapest, Csengery utca 25., 06 (1) 321-2200

Terézvárosi Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona

Intézményvezető: Kecskés Andrea
Bp. VI., Podmaniczky u. 18., 06 (1) 311-2230

Terézvárosi Gondozó Szolgálat

Vezető: Kelemen Krisztina
1061 Budapest, Király utca 38., 06 (1) 413-6601

Terézvárosi Parkolási Rendszer 06 (80) 466-466

Vagyonkezelő Nonprofit Zrt.

Vezető: dr. Bodnár Zoltán
1064 Budapest, Rózsa utca 81–83., 06 (1) 301-6700

Budapest Főváros Kormányhivatala VI. kerületi Hivatala

Hatósági Osztály és hivatalvezetés

1063 Budapest, Szinyei Merse utca 4.
E-mail: hatosag@06kh.bfkh.gov.hu, telefon: 06 (1) 473-2714

Ügyfélfogadás: Előzetes időpont-egyeztetés alapján.

Nyitvatartás:

hétfő: 12.30–16.30, szerda: 8–16.30, péntek: 8–12

VI. kerületi Kormányablak

1062 Budapest, Andrássy út 55.
1062 Budapest, Teréz körút 55. (Nyugati pályaudvar)
Ügyfélfogadás: Előzetes időpont-egyeztetés alapján.
Nyitvatartás: hétfő: 8–18, kedd, csütörtök: 8–16,
szerda: 11–19, péntek: 8–14

Országos Telefonos Ügyfélszolgálat

Kormányablakokban, okmányirodáknak történő
ügyintézéshez időpontot foglalhat telefonon keresztül
(ügyfélkapu nélkül is). Az ügyfélszolgálat felvilágosítást
ad a kormányablakokban, az okmányirodáknak és a
kormányhivatalok ügyfélszolgálati irodáiban intézhető
ügyekkel kapcsolatban. Segítenek a megfelelő ügytípus
megtalálásában, az ügyintézés helyszínének
és időpontjának kiválasztásában, az ügyintézéshez
szükséges okmányok és iratok meghatározásában.
Telefon: 1818, e-mail: 1818@1818.hu

Terézvárosi Polgármesteri Hivatal

1067 Budapest, Eötvös utca 3.
Központi telefonszámok: 06 (1) 342-0905, 06 (1) 342-0906,
06 (1) 342-0907, 06 (1) 342-0908, 06 (1) 342-0909.
Ingyenes zöldszám: +36 (80) 201-138
Ügyfélfogadás: hétfő 13.30–18.00, szerda 8.00–16.30,
péntek 8.00–11.30

Ügyfélszolgálat

1067 Budapest, Eötvös utca 4., Telefon: 06 (1) 351-8939
Hétfő: 8.00–18.00, kedd: 8.00–16.00, szerda: 8.00–16.30,
csütörtök: 8.00–16.00 péntek: 8.00–13.30

Az önkormányzat bizottságai

Humán bizottság

Németh Helga Anna elnök, Szász Károly alelnök,
Budai Orsolya, Bökönyi Anikó, Greskovics Borbála,
Hegyi András, Óvári Gyula, Sajószegi Péter,
Simonffy Márta, Szilágyi Erika, Takács Gergely

Pénzügyi és jogi bizottság

Kecskés Balázs elnök, Németh Helga Anna alelnök,
Falvai Csaba, Gaár Iván, Klein Kálmán Sándor,
Lindmayer Viktor, Molnár Gergely, Óvári Gyula, Soós Andrea

Tulajdonosi bizottság

Heltai László alelnök,
dr. Bundula Csaba, Czuppon Zoltán Zsolt, Fülöp Gergő,
Kecskés Balázs, Kovács Máté, Lindmayer Viktor,
Nyíri Gábor, Sajószegi Péter, Tóth Viktor

Környezetvédelmi bizottság

Heltai László elnök,
dr. Bundula Csaba, Csontos Gyöngyi, Konta Cintia Dóra,
Matokanovic Lída, Sajószegi Péter, Simonffy Márta,
Szász Károly, Turcsek Lászlóné, Varga Máté

BÚÉA!

Beköszöntött az új esztendő, és talán minden eddigénél komolyabban hangzott a szilveszteri-újévi kívánság. Óvatosan, reménykedve várjuk, hogy valóban boldog, szorongásmentes és egészséges év legyen 2022. Pedig a tapasztalataink nem minket igazolnak. Mostanra megtanultuk, hogy az életünket két éve meghatározó világjárvány nem ereszt minket; a lassan szezonálisnak tűnő hullámszáma néhány hónapnyi fellelegzést enged nekünk, hogy aztán újra korlátozások, vagy az elmaradó hivatalos lépések híján önkorlátozások között éljünk. Megtanultuk azt is, hiába reménykedtünk az oltásban, az evolúció, a „biológia” egyelőre okosabb, mint a világ összes legokosabb tudósa.

Újabb és újabb betűket tanulunk meg a görög ábécéből. Vannak, akik továbbra is komolyan, szorongva figyelik a híreket és vannak, akik feladták, és már a kórság, de legalábbis a róla szóló hírek képébe röhögnek. Lassan utóbbiakra sem mérgesek és dühösek leszünk, csak féltve nézzük a valóság tagadását. Sokan veszítettek el ugyanis a bizalmukat, hiszen a járványkezelés egyik felkent papja néhány hónapja mindenkit megnyugtató, hogy a magas átoltottság miatt Magyarországon nem lesz negyedik hullám – majd 2022 első napjaiban bejelentette, hogy megérkezett az ötödik.

És ha mindez nem lenne elég, egy másik hullám is át fog csapni a fejünk felett napokon, heteken belül. A közéletet kényszeresen kerülők is nehezen fogják kivonni magukat a politika hatása alól. Ki-ki nézetei szerint sorcsapásként vagy áldásként éli majd meg a 2022-es választásokat, a legtöbbünknek viszont biztosan hoz haragszomrádot, felbomló barátságokat, családi feszengéseket a politikai harcok csatazaja.

Az idén aligha lesz elég kívánnunk a boldogságot, akarnunk is kell és tenni is muszáj lesz érte. Szóval most hangozzon így:

boldog új évet akarunk!

Csepregi Botond

8



Felszínre tört a múlt a Jókai téren

Nem várt fejtörést okoz a felújításnál egy világháborús építmény

10



Élményekbe csomagolt figyelem

A közbiztonsági alapítvány kuratóriumi elnöke tekintett vissza az elmúlt évre

19



Iciri – pizziri

Olaszországi tapasztalatokból nőtte ki magát az apró Csengery utcai pizzázó

20



Terézvárosi marslakó

A 120 éve a Király utcában született Wigner Jenőre emlékezünk

Terézváros Közéleti, Kulturális és Életmódmagazin

KIADÓ: Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzata **FELELŐS SZERKESZTŐ:** Csepregi Botond **A LAP MUNKATÁRSAI:** Csejte Orsolya,

Dobi Ágnes, Gajdács Emese **TÖRDELÉS:** Formula Stúdió **FOTÓ:** Képszerkesztőség Kft. **CÍMLAPPOTÓ:** Karancsi Rudolf/Képszerkesztőség

SZERKESZTŐSÉG CÍME: 1067 Budapest, Eötvös utca 3. **E-MAIL:** sajto@terezvaros.hu **NYOMTATÁS:** Mediaworks Hungary Zrt.

FELELŐS VEZETŐ: Szabady Balázs nyomda üzemeltető igazgató **TERJESZTÉS:** DP-M Lapterjesztő Kft. **A HIRDETÉSEK FELADHATÓK A SAJTÓIRODÁN:**

06 (1) 342-0905, 2451-es mellék, sajto@terezvaros.hu **APRÓHIRDETÉSEK FELVÉTELE:** apro@terezvaros.hu, 06 (1) 342-0905, 4036-os mellék

Terézváros



Zöldüljenek az udvarok!

A társasházi udvarok zöldfelületi fejlesztésére kiírt pályázatoknál – annak érdekében, hogy a nagyobb összegű, 200 ezer forintnál költségszebb projektek minél magasabb színvonalon valósuljanak meg – a támogatás elnyerésének feltétele a kertépítészeti tervek benyújtása. Ehhez az önkormányzat lehetőséget biztosít arra, hogy a társasházak részt vegyenek a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Tájépítészeti Karának féléves tervezési feladatában, amelynek során a tájépítész-hallgatók február és április között tereztvárosi társasházi udvarokra dolgoznak ki kertépítészeti terveket. Azok a társasházak, amelyek élnek a lehetőséggel, a tereztváros.hu oldalról letöltött jelentkezési lapot küldjék el az udvarról készült alaprajzzal és fényképekkel együtt január 20-ig a zoldudvar@terezvaros.hu e-mail-címre!



FOTÓ: ADRIÁN ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG



Díszpolgárunk 101 éves lett

Január 9-én ünnepelte 101. születésnapját kerületünk díszpolgára, Keleti Ágnes. A Tereztváros legrangosabb elismerését tavaly elnyerő ötszörös olimpiai bajnok a világ legidősebb élő ötkarikás győztese, a Nemzet Sportolója, a legsikeresebb magyar tornász. Klein Ágnesként született, a második világháború előtt változtatta a nevét Keletire – 1940-ben már magyar bajnok volt. Egy évvel később el kellett hagynia a klubját zsidó származása miatt, majd álnéven, Szalkszentmártonban elrejtőzve vészeltte át a holokausztot. Ötszörös olimpiai bajnokként, 1956-ban a melbourne-i játékok után döntött úgy, hogy Ausztráliában élő nővérénél marad, majd 1957-ben Izraelben telepedett le, ahol végre félelem nélkül élhetett, dolgozhatott. A 2000-es években tért vissza Magyarországra, előbb időszakokra, majd végleg hazaköltözött. Jelenleg is Tereztvárosban él. Isten éltesse sokáig, Ági néni!

Még átvehetők a karácsonyi csomagok

Az önkormányzat 62 év felettieknek szóló ajándéksomagját március 10-ig vehetik át a Szófia utca 7. szám alatt azok, akiket a kézbesítő nem talált otthon. A Szolidaritási Központ nyitvatartása: hétfő 13.00–18.00, kedd és csütörtök 9.00–14.00. A csomagokat lakcímkártya és a postaládába bedobott értesítő felmutatásával lehet átvenni, illetve azokért meghatalmazott is elmehet.



A híroldalakat összeállította:
Dobi Ágnes és Gajdács Emese

Újabb szakaszába lépett a Paulay Ede utca felújítása

Január 10-én megkezdődött a Paulay Ede utca felújításának második üteme, amelynek ideje alatt a Paulay Ede utca Hegedű utca–Liszt Ferenc tér, valamint a Liszt Ferenc tér és az Andrássy út közé eső szakaszát lezárták. (A két tannyelvű iskolához tartozó K+R parkoló átkerül a Szent Teréz templom elé.) A korlátozás, ha az időjárás nem lassítja a munkavégzést, várhatóan március közepéig tart. A rekonstrukció újszerű formában valósul meg: a felújítást a Paulay Ede utca egyik építkezésének beruházója és az önkormányzat közösen finanszírozza. A felújítás során az utcában az útfelület és a járda egy szintbe kerül, új térköburkولاتot kap, ezenkívül növényekkel beültetett zöldszigeteket alakítanak ki.



FOTÓ: TUBA ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

FOTÓ: HARTYÁNYI NORBERT/
KÉPSZERKESZTŐSÉG



Kiss Péter Pál lett az év parasportolója

A parakajakos Kiss Péter Pált második alkalommal választották meg az év fogyatékos férfi sportolójának. A tereztvárosi Kölcsey Ferenc Gimnázium 18 éves tanulója tavaly Tokióban történelmet írt, amikor a KL1 kategóriában a 200 méteres távon megszerezte a magyar kajak-kenu első paralimpiai aranyát. Kiss Péter Pál egy ritka autoimmunbetegség miatt nyolcévesen kényszerült tolószékbe, a rehabilitáció alatt előbb úszni kezdett, majd 2014-től a kajak mellett kötelezte el magát. Öt év múlva már sportága Európa-, majd világbajnoka lett, ezt követően ítéltek neki először 2019-ben az év sportolója címet. A 2021-es paralimpiai mellett tavaly egy-egy újabb Európa- és világbajnoki aranyérmet szerzett, örökös bajnokként a neve felkerült a magyar kajak-kenu sport dicsőségtáblájára. Az elismeréshez szívből gratulálunk, a további kiváló eredmények eléréséhez sok sikert kívánunk!

Így válthatjuk ki a lakossági parkolási engedélyt 2022-re

A lakossági és a parkolóházas parkolási engedélyek személyesen az ügyfélszolgálaton vagy elektronikusan igényelhetők a <https://parkolas.etereztvaros.hu> oldalon. Az utóbbi esetén az eljárás díja bankkártyával vagy utalással fizethető. Az idei évtől matricát nem szükséges elhelyezni a gépjárműveken, így a lakossági parkolási engedély kiváltásakor személyesen nem kell bemenni a hivatalba. Parkolóházas engedély igénylésekor csak a regisztráció (adatok megadása, parkolóház kiválasztása) végezhető el elektronikusan. Ennél az engedélytípusnál az önkormányzattal előzetesen alá kell írni a Használati és díjfizetési megállapodást – ezért, valamint a parkolókártya átvétele miatt be kell fáradni az ügyfélszolgálatra. A 2022-es engedélyek személyesen január 3-tól válthatók ki. További információk és feltételek a www.tereztvaros.hu oldalon olvashatók. Az Ügyfélszolgálati Irodát a 06 (1) 351-8939-es telefonszámon lehet elérni, kérdéseket a parkolas@tereztvaros.hu e-mail-címen fogadnak. Ha személyes ügyintézésre van szükség, akkor erre a Tereztvárosi Polgármesteri Hivatal ügyfélszolgálatán van lehetőség: Budapest VI., Eötvös u. 4.

FOTÓ: TUBA ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG



Vigyázz, kész... csend!

Január közepén elindul az a konzultáció, amelynek célja, hogy az önkormányzat megismerje minden érintett véleményét, igényeit és problémáit a kerületiek és a vendéglátóhelyek együttélésével kapcsolatban. A folyamat egy kérdőíves megkérdezéssel kezdődik, amely elsősorban a szórakozóhelyek, teraszok nyitvatartásáról szól, majd fórumokkal folytatódik, ahová a lakók hangját elhozó közös képviselőket, valamint a vendéglátós vállalkozókat várják. A konzultáció eredményeként változhat meg az önkormányzat csendrendelete – vagyis az üzletek éjszakai nyitvatartásának szabályozása –, de a kocszmák, az éttermek és teraszaik működését érintő más szabályok is.

**Csepregi Botond–
Gajdács Emese**

„Terézvárosban, a belvárosi jellegből adódóan jó néhány vendéglátó egység üzemel, amely nagyban meghatározza a kerület mindennapjait. Az önkormányzat már 2009-ben megalkotta az éjszakai nyitvatartást szabályozó, azóta is jól működő helyi rendeletét. Viszont már 2022-t írunk, éppen ezért elengedhetetlen ennek a szabályozásnak az újrágondolása, esetleges szigorítása, és igazítanunk kell az új problémákhoz, kihívásokhoz – mondta dr. Beleznay Zsuzsanna, a kereskedelemért és köztisztaságért is felelős alpolgármester. – Ezt azonban semmiképp sem szerttük volna megtenni az érintettek megkérdezése nélkül. Ezért, hasonlóan az Airbnb-szállásokra vonatkozó szabályozás megalkotásához, most is úgy döntöttünk, hogy bevonjuk a lakosságot és a vállalkozókat is.”

Megérett az idő

„Több mint tízéves az üzletek este 10 utáni nyitvatartását szabályozó kerületi csendrendelet. Ez a szabályozás több változtatáson ment át, és bár Terézvárosban nem jött létre olyan bulinegyed, mint a VII. kerületben, a rendelet az eltelt időben szerzett tapasztalatok alapján pontosításra szorul. Ha pedig hozzányúlunk ezekhez a szabályokhoz és ennek kapcsán konzultálunk, közösen gondolkodunk, az megfelelő alkalmat nyújt arra, hogy minden olyan szabályozást áttekintsünk, amely a terézvárosiak, valamint az itt működő vállalkozások együttélését érinti – erről Kecskés Balázs, a 4-es választókerület képviselője beszélt, aki az éjszakai nyitvatartási engedélyekről döntő pénzügyi és jogi bizottság elnöke is. – Széles körű egyeztetést javasoltunk minden érintettel, ez a konzultációs folyamat vette most a kezdetét. Célunk, hogy képletesen és a szó szoros értelmében is egy asztalhoz üljenek a terézvárosi lakosok, a civilek, a vendéglátósok és az önkormányzat képviselői.”

„Belső-Terézvárost, azon belül is az általam képviselt 3. számú választó-



**Dr. Beleznay
Zsuzsanna**

kerületet, a Király utca–Bajcsy-Zsinszky út–Andrássy út–Nagymező utca által határolt területet érinti a leginkább a kérdéskör. Megoldást kell találni arra, hogy a terézvárosiak nyugodtan tudjanak pihenni, de este a szórakozóhelyek is működhesse. A korábbi véleményem csak megerősödött, hogy ezt a kérdéskört csakis úgy lehet szabályozni, hogy legyen együttgondolkodás és együttműködés a kerületben élők, valamint a kerületben dolgozók között – mondta a lakók és a vendéglátóhelyek együttélésének kérdésében aktívan fellépő képviselő, Szilágyi Erika. – A csendrendelet módosítása csak úgy jöhet létre, ha ismerjük a lakosság véleményét és arra alapozva hozzuk meg a döntést.”

Ennek jegyében kérte a választókerületében kiadott képviselői hírlevelében Szilágyi Erika az ott élőket, mondják el a véleményüket és írják meg, ők hogyan gondolkodnak erről. „A korábbi lakossági fórumok, körzetbejárások alapján az általános vélekedést jól ismerem, de úgy gondoltam, most személyesen mindenkit megkeresek. A kérdőívet 2021 őszén én készítettem és később saját magam vittem ki a körzetemben lakókhöz. Volt, akivel személyesen az utcán, vagy a postaládája előtt találkozva beszélgettem. Sokan válaszoltak írásban, sőt a közös képviselőknek ezúton is köszönöm a munkájukat, hogy részt vállaltak a feladatban, és továbbították az összesített társasházi véleményeket. Ez a kérdéssor alapozta meg a teljes kerületet érintő önkormányzati konzultációt is.”

Hatékonyabban eljárni

Az érintettekkel folyó párbeszéd első eleme a január közepén induló kérdőíves közvélemény-kutatás lesz, amelyben a szórakozóhelyek, teraszok nyitvatartásáról, valamint a köztisztaságról szóló kérdések is szerepelnek. Ez a kérdőívezés február elejéig tart, a véleményeket az önkormányzat honlapján, közösségi oldalain, a kerület több pontján elérhető kitelepülések alkalmával, illetve a polgármesteri hivatalban is várja az önkormányzat.

„A kérdőívezéssel párhuzamosan két fórumot is tartunk: az egyikre a



Kecskés Balázs

társasházak közös képviselőit, a másikkra a szórakozóhelyek vezetőit várjuk. Miután ez is lezajlott és a kérdőíveket kiértékeljük, a meglévő ismeretek birtokában tartunk egy olyan összejövetelt, ahol a vendéglátósok és a lakók véleményét elhozó közös képviselők is ott lesznek” – mondta el dr. Beleznay Zsuzsanna.

Ennek kapcsán Szilágyi Erika hozzátette, a vendéglátósokkal, a szórakozóhelyek üzemeltetőivel való egyeztetést ő szorgalmazta. „Úgy látom, nem beszélünk egy nyelvet. Pedig párbeszédre szükség van. Nekik éppúgy érdekük a békés egymás mellett élés, mint a lakóknak.”

„A csendrendelet módosításának az is az egyik célja, hogy a mostaninál hatékonyabban tudjunk eljárni azokkal a vendéglátósokkal szemben – szerencsére nem sok ilyen van –, akik nem tartják be a szabályokat, ezzel zavarva az utcák rendjét. A jól együttműködő vállalkozók dolgát viszont nem szeretnénk nehezíteni a szigorításokkal” – mondta a rendeletmódosítás és az elinduló párbeszéd kapcsán Györffy Máté alpolgármester. A közeljövőben tartandó fórumokról a városfejlesztésért felelős alpolgármester megjegyezte, fontosnak tartják megkérdezni a szereplőket, mert a hasonló helyzetekben, például a Liszt Ferenc téren vagy az Anker közben az vezetett megegyezésre, ha leültették egy asztalhoz a feleket és megpróbálták kompromisszumot találni. Vagyis az ilyen megoldásokra már vannak jó példák a kerületben.

Világos mozgásteret

A tartalmi kérdésekkel kapcsolatban Kecskés Balázs azt mondta, a csendrendelet alkalmazása során kialakult gyakorlatot kellene szabályokba lefektetni annak érdekében, hogy az élni és élni hagyni alapelv mentén világos mozgásterük legyen a vendéglátósoknak. Úgy vélte, a jelenlegi szabályok szerint 195 üzletnek van engedélye eltérő nyitvatartásra, a bizottsági elnök szerint azonban most egyszerűbbnek tűnik megszerezni az engedélyeket, mint azokat visszavonni. „A csendrendelet mellett egy keretrendszerre is szükség van, mert nem csupán az éjszakai nyitvatartással, nemcsak a teraszok zajával lehetnek kifogások, hanem átfogóan kell szabályozni a vendéglátók működését” – tette hozzá a bizottsági elnök.

„Az éjszakai nyitvatartás mellett fontos kérdés a parkolóhelyeken kialakított teraszok ügye. Tavaly a pandémia miatt az önkormányzat úgy döntött, engedélyezzük ezt a megoldást, ezzel is segítve a nehéz helyzetbe került vállalkozásokat. Az idén is szeretnénk megnyitni ennek a lehetőségét, csak kicsit jobban meghatározott formában. A kérdőíveken

erre vonatkozó véleményeket is kérünk majd a lakosságtól – tért ki egy fontos, a csendrendelet módosítása mellett a konzultációban szintén szereplő témára Györffy Máté. – Kíváncsiak vagyunk arra, hogy a lakosok szerint hol zavaró leginkább a teraszok jelenléte. Az eddigi tapasztalatok szerint olyan helyeken okoznak gondot, ahol földszintre, a terasz felé néző ablakok vannak. Ilyen módon átgondoljuk a szabályozást, arra törekedve, hogy egységes utcakép alakuljon ki a szóban forgó helyeken is.”

A rendeletmódosítást előkészítő munkacsoportban Szilágyi Erika ragaszkodott ahhoz, hogy a parkolósávba engedélyezett teraszokkal kapcsolatban is kérjék ki a lakók véleményét. Úgy véli, nagyon megosztottak a terézvárosiak ebben a kérdésben, sőt a körzetében folyamatos panaszok és tiltakozások voltak a teraszok miatt tavaly, ezért tolmácsolta többször is ezeket a képviselő-testület ülésein. Szilágyi Erika szerint a kezdeményezés újszerű volt, de átgondolatlan, ezért ebben az ügyben is szükséges a változtatás.

Mindenkinek megfelelő megoldást

A fentiekből is látszik, mennyire szerteágazó kérdéskörrel van szó, és dr. Beleznay Zsuzsanna alpolgármester szerint tudatosan ilyen sokrétű ez az egyeztetési folyamat, mert – nem szabad elfelejteni – ez egy sokszereplős történet. „A lakók joggal várják el, hogy az otthonaik élhetőek legyenek, zaj, rendetlenség ne zavarja a mindennapjaikat. Ugyanakkor azt is tudni kell, hogy Terézváros belvárosi kerület, ahol sok vendéglátóipari vállalkozó dolgozik, jó néhány embernek munkát adva, és az önkormányzat bevételeihez is jelentős mértékben hozzájárulva, a mindennapjainkat színesítve. Éppen ezért a mindenki számára elfogadható megoldást keressük, emiatt kérjük ki mindenki véleményét a csendrendelet megújítása előtt.”

„Most a legfontosabb az, hogy az érintettek legszélesebb körének a véleményét, igényeit ismerjük meg, és az ő bevonásukkal alakítsuk át a szabályokat. Az önkormányzat csak úgy változtathat a szabályozáson, hogy az itt élők pihenéshez való joga még nagyobb biztonsággal érvényesüljön. Közben a másik oldalon ott vannak a vállalkozások, amelyek munkahelyeket teremtenek, adót fizetnek, tehát az ő hangjukra is figyelniünk kell” – zárta gondolatait Kecskés Balázs.

”

Az önkormányzat már 2009-ben megalkotta az éjszakai nyitvatartást szabályozó, azóta is jól működő helyi rendeletét. Viszont már 2022-t írunk, éppen ezért elengedhetetlen ennek a szabályozásnak az újragondolása.

Szilágyi Erika

Györffy Máté

Felszínre tört a múlt a Jókai téren

Fennakadást és fejtörést okoz a felújítás alatt álló Jókai téren zajló munkálatokban az a felszín alatt felfedezett vasbeton szerkezet, amelyről kiderült: egy második világháborús, légoltalmi célokat szolgáló medence volt. A történelmi mementő felbukkanása azt biztosan nem befolyásolja, hogy Terézváros egyik meghatározó szeglete a névadó szellemét megidézve a magyar irodalom tereként születik újjá.

Dobi Ágnes



Így bukkant a felszínre az egykori légoltalmi medence a Jókai téren

Budapest a légitámadások egyik kiemelt célpontja volt a második világháborúban, a ledobott gyújtóbombák gyakran lobbantották lángra az épületeket. A bombázások alatt a főváros és más nagyvárosok közterein légoltalmi medencék épültek, amelyekben az esővizet gyűjtötték, ilyen volt a Jókai téren felszínre bukkant szerkezet is – derült ki Ungváry Krisztián történész elmondásából. A gyújtómedencék a tüzek oltására szolgáltak olyankor, ha a vezetékes hálózat megsérült, vagy más okból nem volt elegendő víz az égő ház közelében. Ungváry Krisztián feltételezése szerint a levéltárakban fellelhetők azok a dokumentumok, amelyek alapján a fővárosi oltómedencék feltérképezhetők lennének.

Nem mindig vizet gyűjtöttek benne

A vízgyűjtőket vélhetően már a bombázások megkezdése előtt elkezdték építeni: a Fővárosi Közlöny 1944. november 3-i számában megjelent honvédelmi minisztériumi közlemény szerint a légoltalmi fejlesztések részeként „erőltetett ütemben épültek az oltóvíztároló medencék is”. Egy a Fortepanon fellelhető fotó szerint a Városmajorban is volt ilyen műtárgy. Legtöbbet talán az egykori gettó területén, a Klauzál téren lévő légoltalmi medencéről a túlélők megrázó beszámolóiban hallhattunk. Az Ethnographia című folyóirat 2014-es számában Szívós Erika, Tér és identitás: az 1940-es évekbeli Klauzál tér és környéke egy belső-erzsébetvárosi visszaemlékezésben című írásában megszólaló asszony elmondta, a Klauzál tér közepére építettek egy nagy medencét,



Légoltalmi medence a Városmajorban, 1944-ben

hogy a benne összegyűlt vízzel tüzet oltsanak. Szavai szerint ő maga nem látta, de a többiek azt mesélték, hogy a nyilasok oda dobálták be az emberektől elrabolt holmikat. A gettó felszabadulásának 73. évfordulóján, 2018-ban tartott megemlékezésen Sándor György holokauszt túlélő az ott megélt borzalmakról szólva azt a felkavaró képet idézte fel, hogy a tér nagy részét betöltő medence 1945 januárjára színültig volt holttestekkel. A hivatalos dokumentumok szerint a gettó felszabadításakor a Klauzál téren több mint 3000 temetetlen holttestet találtak.

Betemetve, elfelejtve

A háború után a honvédelmi miniszternek a légvédelmi készség megszüntetésével kapcsolatos intézkedései között az olvasható, hogy „az oltóvíztá-



FOTÓ: TUBA ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Helyben vagyunk

roló medencéket a munkaerőhiányra való tekintettel egyelőre megsemmisíteni nem kell. A békehasználatra (például gyermekfürdő, uszoda stb.) vonatkozóan a jelen rendeletnek a polgármester (jegyző) által kijelölt végrehajtója és a hivatásos tűzoltóság parancsnoka a polgármesterhez (jegyzőhöz) javaslatot terjesztenek elő”.

A főváros közterein éktelenkedő légoltalmi medencék a következő évtizedekben mindenhol eltűntek, de jellemzően csak a felszínről. Egyszerűen betemették, gyakorlatilag elnyelte őket a föld, egy-egy nagyobb léptékű építkezéskor bukkannak újra fel. Ahogy az a Jókai téren is történt, közel nyolc évtizeddel a háború vége után. A tér hosszában elterülő, mintegy 50 méter hosszú, 10 méter széles és nagyjából 2 méter mély, 20-30 cm vastag vasbeton oldalfalú medence az építőknek és az építető önkormányzatnak egyaránt komoly fejtörést okoz. Akadályozza a csatorna, a gépészeti akna elhelyezését, az új burkolatok lefektetését, a növények telepítését. A szakemberek egyelőre vizsgálják, hogy a kéretlenül feltűnő második világháborús mementó eltávolítása mennyi többletmunkával jár, és meghosszabbítja-e az átépítés idejét.

Szellemidézés

Tehát az, hogy hogyan befolyásolja az átalakítás menetét a felfedezett szerkezet, még nem egyértelmű, az azonban biztos, hogy a Terézváros egyik meghatározó helyének számító Jókai tér egyedi módon alakul át. Nemcsak zölddebb, szellősebb és gyalogosbarát lesz, hanem a névadó szelleméhez igazodva a magyar irodalom tereként újul meg, részben a TÉR_KÖZ

”

A gyűjtőmedencék a tüzekoltására szolgáltak olyankor, ha a vezetékes hálózat megsérült, vagy más okból nem volt elegendő víz az égő ház közelében.

pályázaton elnyert fővárosi forrás segítségével. Ehhez a „szilárd alapot” egy minimális karbantartást igénylő, könnyen tisztán tartható, a természetes kövekhez megszólalásig hasonló anyag, a krion adja. A belőle készült tömböknél és a térre tervezett sekély medence padlóján rövid idézetek lesznek olvashatók.

A kerületben élők ötleteit felhasználva az irodalmi koncepció kidolgozására felkért Nyáry Krisztián olyan írók, költők sorából válogatott, akik valamilyen módon kötődtek Terézvároshoz. Az író, irodalomtörténész maga is meglepődött, hogy milyen hosszú ez a névsor, hogy a kerület milyen kitüntetett helyet tölt be a magyar művelődéstörténetben, ezen belül az irodalomban. „Nemcsak éltek és haltak itt íróink, költőink közül sokan (Ady Endrének és Pilinszky Jánosnak is a kerületben volt az utolsó otthona), de az irodalmi, művészeti élet színtereként szolgáló kávéházak nagy része is ezen a környéken működött. Olyan kulturális intézmények otthona a kerület, mint a Magyar Írószövetség, színházak sorakoznak többek között a pesti Broadwayn, és amit talán kevesen tudnak, nemcsak a múltban, ha-

nem most is több fontos könyvkiadó működik itt. Elég arra gondolni, hogy az Andrássy úton szerkesztették a múlt század 30-as éveiben nemcsak a Nyugatot, hanem »riválisát«, az Új Időket is” – mondta lapunknak korábban Nyáry Krisztián. Az említett kávéházak közül az egyik leghíresebb épp a Jókai térről szemben, az Írók boltja helyén lévő Japán kávéház volt, ahol Kassák Lajostól kezdve Rejtő Jenőn, Szi-nyei Merse Pálon, Lechner Ödönön és a Latabár testvéreken át szinte minden művészeti ág nagyjai rendszeresen megfordultak.

Az irodalom tere koncepció elkészült, a megidézett szerzők, illetve az életművükre, ars poeticájukra utaló idézetek azonban egyelőre balladai homályban maradnak – a tér 2022 közepére tervezett átadásáig.

Szebb és zölddebb

Nemcsak a tartalma, de az arculata is teljesen megváltozik a Jókainak: az összkép eleganciát sugárzó, mégis barátságos, letisztult és átlátható lesz. Megújul a burkolat, kicserélik a régi utcabútorokat, padokat, a lámpákat, és hogy a gyerekek is jól érezzék magukat, néhány játszóelem is lesz a zárható kerítéssel körbevett park körül. Természetesen a növényzet sem marad érintetlenül. Terézvárosban, ahol az egyik legkisebb az egy főre jutó közterületi parkfelület, külön örömet jelent, hogy a megújuló Jókai téren 260 négyzetméterrel nő a korábbi zöldfelület, a Jókai utca folytatásában pedig új fasort telepítenek. Ezenkívül az illemhely megépítésével megszűnik a pihenni vágyókat és a környék lakóit évtizedek óta egyaránt bűszítő jelenség, hogy a teret sokan nyilvános vécéként használják.

Élményekbe csomagolt figyelem

Történetének talán legmozgalmasabb évét produkálta 2021-ben a Terézváros Közrendjéért és Közbiztonságáért Közalapítvány (TEKA) a kuratórium elnöke szerint. A visszatekintés mellett Töreki Milán az új év terveit is érintette.

FOTÓ: TUBA ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG



Gajdács Emese

„Élményalapú védelem – az elmúlt esztendő programjait ez a mottó fémjelezte. Hogy bővebben kifejtsem, ez azt jelenti, hogy a közösségi élményen túl mindig volt egy-egy fontos üzenete az eseményeknek, egy-egy olyan veszélyt érintettek, amelytől megfelelő ismeretek birtokában megóvhatjuk az embereket. Talán nem túlzás azt állítani, hogy 2021 a TEKA történetének egyik legmozgalmasabb éve volt” – szögezte le a kuratórium elnöke, Töreki Milán.

Jól csomagolják

Évszakok és korosztályok sorjázna, ahogy Töreki Milán sorolja a tavalyi történeteket. Mindenkit próbáltak megszólítani a programjaikkal, a legkisebbektől az idősebbekig, és ezeket csomagolták az üzeneteiket – néha szó szerint.

„Nagy sikert arattak a prevenciók csokinapok: az év elején például az unokázós családok jelenlétére figyelmeztettük a nyugdíjasokat. A Hunyadi téri piacnál a rendőrséggel együtt voltunk jelen, és a jó tanácsok, a megelőzést segítő anyagok mellett olyan csokoládékat ajándékoztunk, amelyek csomagolására azt írtuk: »Nyugdíjas vagyok, de nem megvezethető!« Karácsonykor a gyerekeknek kedveskedtünk hasonló édességekkel, nekik a 112-es segélyhívó számot nyomtatunk csokipapírra. A hölgyeknek pedig olyan finomságot osztottunk, amin a családon

”

A különböző korosztályok megszólítása jegyében az alapítvány programjai szorosán kötődnek a hagyományainkhoz, de a TEKA is előszeretettel lép fel hagyományteremtő szándékkal.

belüli erőszak esetén hívható szervezet, a NANE elérhetősége volt rajta.”

Hagyományok jegyében

A különböző korosztályok megszólítása jegyében az alapítvány programjai szorosán kötődnek a hagyományainkhoz, de a TEKA is előszeretettel lép fel hagyományteremtő szándékkal. Utóbbira példa, hogy márciusban tojásfát állítottak a Hunyadi téren, amelyen az itt élők üzeneteket juttathattak el egymásnak, illetve a pandémia idején nekik segítőknek. „Várakozáson felüli érdeklődés övezte ezt a kezdeményezést is, rengeteg szép üzenet került ki a feldíszített fácskára, sokan fotózkodtak ezen a helyszínen.”

Az alapítvány hagyományosnak számító nyári táborának a helyszíne is megváltozott, a Mátrába hatvannál is többen jutottak el, közöttük a kerületben dolgozó rendőrök, tűzoltók és polgárőrök gyermekei. Most először

szerepjáték formájában, hasznos ismereteket adva, játékos úton igyekeztek az önkéntes segítők a történelmi, kulturális, valamint a bűn- és baleset-megelőzési üzeneteket eljuttatni a gyerekekhez, amit a lányok és a fiúk is láthatóan nagyon élveztek. A táborlakók egy egész héten át egy történelmi mese szereplői lehettek: játékos vetélkedők során szerezték meg a hasznos ismereteket. A tábor után a szülőktől is sok pozitív visszajelzés, köszönet jutott el Töreki Milánhoz, ami megerősítette a szervezőket abban, hogy ezen az úton kell továbbhaladni 2022-ben is.

Hosszú évek hagyományát folytatta, immár az alapítvány szervezésében, az október végi tökfesztivál is. „Az eddigieknél jóval több kísézőprogramot kínáltunk, és az élményalapú védelem jegyében szórakoztatva juttattuk el a talán életmentő információkat a lakossághoz. Ebben volt segítségünkre a belvárosi tűzoltó-parancsnokság. Ők az eszközeiket is kihozták a Hunyadi térre, Jurás-Pálkás Gábor őrsparancsnok pedig egy megelőzést szolgáló előadást tartott.”

Az évet a TEKA számára a karácsonyi akciónapok zárták: a Terézváros utcáin felbukkanó Mikulás igen nagy sikert aratott, és nemcsak csokiból meg virgácsból, hanem a kutyatulajdonosoknak szánt plakátokból is jutott kerületszerte.

Együttműködésben

A közalapítvány számára kiemelt fontosságú a jó kapcsolat a Terézváros közrendjéért felelős szervekkel, ennek jegyében a TEKA 2021-ben is támogatta a kerületi rendőröket és tűzoltókat, illetve most először a legjobban teljesítő polgárőröket is megjutalmazták. Töreki Milán elmondta, nagy örömkre az utóbbi években a kerületi polgárőr-csoport is megújult, egyre eredményesebbek, és ezt a rendőrség is így értékelte.

„A 2021-es év eredményeihez kellett az a nagyon jó együttműködés, ami a TEKA és az önkormányzat vezetése, a területért felelős alpolgármester, dr. Belezna Szusanna, a munkánk segítő sajtóosztály, a kerületi rendvédelmi szervek, a rendőrség, a tűzoltóság és a polgári védelem közös tevékenységét jellemzi. A kerületben élők biztonságának növelése érdekében a jövőben is a közösségi élményekre alapozva adunk át fontos ismereteket.

Az idei évre a hagyományosnak mondható programok megtartása mellett néhány újdonságot is tervezünk, de ez egyelőre legyen meglepetés” – zárta gondolatait Töreki Milán.

Nagyon sok kellemetlenséget tudtunk volna okozni

Aki tüzetesen figyeli a terézvárosi képviselő-testület üléseit, annak feltűnhetett, hogy az utóbbi időben egyre hosszabbak a tanácskozások, a hangnem pedig egyre durvább. A viták egyik főszereplőjét, Bundula Csabát (Fidesz–KDNP) kérdeztük bekiabálásokról, személyeskedésekről és személyes ellentétekről, egy jelzőről és az azonosulásról.

– Miért nem tartják be a képviselők az alapvető szabályokat? Vajon elérik-e politikusok a céljait azzal, hogy néhányan bekiabálásokkal, személyeskedéssel a választóknak szóló show-műsorrá változtatják a testületi üléseket?

– Miért gondolja azt ön vagy bárki, hogy ezek a megnyilvánulások azért történnek, mert a képviselők ezt a választóiknak, vagy úgy általában Terézváros lakóinak szánnák? A kialakult légkör váltja ki egyesekből, köztük belőlem ezt a hangnemet, de arról nincs szó, hogy az ülések közvetítése miatt hangoznának el olyan kijelentések, olyan stílusban, amilyenek elhangzanak – sőt, annak ellenében alakult ki ez a helyzet, hogy ez a nyilvánosság előtt zajlik. Ha valaki kicsit is figyeli a parlamenti közvetítéseket, láthatja, ott jóval durvább dolgokat kiabál be az ottani ellenzék. Ha a parlamentben, egy magasabb politikai szinten álló testületben ez elfogadható, akkor egy képviselő-testületben miért lenne ugyanaz elfogadhatatlan?

– Ha valaki figyelmesen nézi a képviselő-testületi üléseket, az lehet az érzése, hogy azokat az ügyeket tárgyalja meg gyorsan a testület, amelyeknek sokszor sokmilliók a költségvetésük, és valójában a szimbolikus jelentőségű vagy éppen személyi kérdésekről szóló napirendi pontok viszik el az idő jelentős részét. Miért történik ez?

– Menjünk vissza az eseményekhez. A Fidesz–KDNP elveszítette a választásokat, de egy jól működő, nem fellázított hivatalt hagyott hátra az új vezetésnek, emellett kifejezetten nagy, 13 milliárd forintos költségvetési tartalékot, valamint előkészített fejlesztési projekteket. Az új vezetés nem talált csontvázakat, zűrös ügyeket, amelyek miatt feljelentést kellett volna tenni. A polgármester és támogatói tehát olyan örökséget kaptak, amelynek örülhettek volna, ehhez képest egy

korrekt hatalomátadás után minket hihetetlenül megaláztak, nem jutottunk bizottsági posztokhoz, a szokásjoggal ellentétben nem az ellenzék vezet a pénzügyi bizottságot és nem ül ott „delegáltunk” a vagyonkezelő igazgatóságában. Érdemi választ nem kaptunk arra, hogy ez miért történt, csak cinikus elutasítást. Mindez nem a pozíciókról, az ezzel járó pénzről szól, hanem arról, hogy nem vehettünk részt úgy az önkormányzat munkájában, ahogy az kijárna. Más lehetőségünk nem volt, hogy felhívjuk erre a figyelmet, ezért a testületi üléseken tettük ezt meg, és amikor itt is elvették tőlünk a szót, akkor a bekiabálásokhoz folyamodtunk. Ráadásul úgy érezzük, hogy ezek után nem a hatalomban lévők tesznek nekünk szívességet, hanem mi nekik.

– Miért és hogyan gyakorolnak ilyen gesztusokat?



FOTÓ: ADRIÁN ZOLTÁN/KÉPSZERKESZTŐSÉG

– Voltak a testületben olyan kezdeményezések, például épp a magazin ellehetetlenítésével kapcsolatban, amelyeket ha támogatunk, akkor nagyon sok kellemetlenséget tudtunk volna okozni Soproni Tamásnak – mégsem tettük ezt meg. Mert tudtuk, hogy ezek a javaslatok nem jók Terézvárosnak, nem jók az önkormányzatnak, ezért a szakmai meggyőződésünk mentén szavaztunk.

– A pandémia után, tavaly nyár óta tartott testületi üléseken azonban nem úgy tűnt, mint ha az említett sérelmek miatt borult volna a hangulat.

– Ez tévedés, mert az általunk sérelmezett helyzetre még mindig nincs megoldás.

– Ön arról szavaztatta volna a testületet, hogy az egyik képviselőtársát vadparasztnak lehessen szólítani az ülésen. Ez is a 2019 óta húzóóda konfliktus része lenne?

– Nem. Én azért használtam ezt a szerintem nem is túl durva kifejezést a DK frakcióvezetőjére, Kecskés Balázusra, mert ő Pacal Szilárdnak nevezte Németh Szilárd államtitkárt, a Fidesz alelnökét és kocsmai stílusának bélyegezte azt az előterjesztésünket, amellyel azt szeretnénk volna megtudni, hogy melyik képviselő tartja magát a városvezetést alkotó koalíció tagjának és melyikük nem. A vadparaszt kifejezés messze nem olyan sértő, mint amit a polgármester használt Bálint Györgyre. (Az idézett kifejezést egy a cikktől független peres eljárás miatt nem szerepeltetjük az írásban – a szerk.)

– A külső szemlélő számára a fellebbanó személyeskedések komoly személyes ellentétekre utalnak.

– Nem, nincs így, nekem például a polgármester személyével semmi bajom nincs. Mint egy terézvárosi fiatalemberrel, akár egy sörre is szívesen leülök vele – feltéve, ha ő fizet... De a testületi üléseken kíméletlenül bírálni fogom a továbbiakban is, mert politikusként lesújtó véleményem van róla. Soproni Tamás szerintem marketingpolitikát folytat, azt állítja, hogy ő a kerület megmentője, hogy 26 hónap alatt többet ért el, mint mi 9 év alatt. Miközben szerintem szinte semmi sem történt az elmúlt 2 évben.

– Ebben az időszakban volt egy apró, el nem hanyagolható körülmény, egy úgynevezett világvágy.

– Természetesen ez okozott problémákat, de minden elmaradást nem lehet erre fogni.

– Ehhez képest a bekiabálásoktól eltekintve mégis olyan, konstruktív ellenzéki szerepet vállalnak fel a fideszes politikusok, amely máshol nem jellemző helyi szinten a kormánypárti politikusokra. Mégis tudnak valamivel azonosulni?

– Azzal tudok azonosulni, hogy az egészségügyet ugyanúgy fontos ügyként kezeli a polgármester, mint mi. Az is teljesen rendben van, hogy a kizárólagos lakossági várakozás bevezetésével sikerült előre lépni a parkolás terén és a közterületi kamerák cseréjével is egyetértünk. Ezek persze olyan ügyek, amelyeket mi is vittünk volna, de már nem jutott rá időnk.

Csepregi Botond

Minden ötletből lehet valóság!

Újra ötletelésre hív a Fővárosi Önkormányzat: a közösségi költségvetés elnevezésű programban három kategóriában, összesen 1 milliárd forint értékben valósítják meg a budapestiek fejlesztési ötleteit. Arról, hogyan lesz egy elképzelésből megvalósult projekt, illetve mik voltak az első közösségi költségvetés tapasztalatai, Kerpel-Fronius Gábor részvételiséért felelős főpolgármester-helyettessel beszélgettünk.



„A közösségi költségvetéssel kapcsolatban az a kíváncsi, hogy mindenki merje megfogalmazni az ötleteit, és ne csak szakértők, a várossal hivatásból foglalkozók elképzeléseit ismerjük meg. Mind ez a hivatalok részéről is egy újfajta hozzáállást, munkavégzést igényel, mert az ötletgazdákkal együttműködve ismerik meg, fogalmazzák meg pontosan az elképzeléseket. Ugyanez történik az eredményhirdetés után a nyertes ötletekkel is: ekkor is fontos az együttműködés az ötletet adókkal, valamint az érintett területen működő civil szervezetekkel. Tudni kell, hogy akinek az elképzelése nyer a közösségi költségvetésről szóló szavazáson, az nem pénzt nyer a megvalósításhoz, a kivitelezés ezekben az esetekben is az önkormányzat feladata” – mondta Kerpel-Fronius Gábor annak kapcsán, hogy január 31-ig várják az ötleteket Budapest második közösségi költségvetéséhez. A részvételiséért felelős főpolgármester-helyettes hozzátette, a lehető legegyszerűbben, köznyelvi szinten megfogalmazott elképzeléseket is örömmel fogadják. Ha ugyanis egy szövegről akár nyomokban kiderül, hogy mi benne az ötlet, akkor a Főpolgármesteri Hivatal munkatársai – együttműködve az ötletgazdával – mindent megtesznek azért, hogy az megvalósítható legyen.

Egymilliárdos keret

Az ötletek – amelyeket az otlet.budapest.hu-n keresztül lehet beadni – a beérkezés után szakmai szűrésnek át, majd az úgynevezett közösségi költségvetési tanács tesz javaslatot arra, hogy közülük melyek kerüljenek a szavazólapokra. Ezekre a budapestiek voksolhatnak majd 2022 nyarán, és a legtöbb szavazatot gyűjtő, valamint a keretösszegbe beleférő tervek valósulnak meg.

Több változás is akadt az első alkalomhoz képest a fővárosi közösségi költségvetés lebonyolításában.



Minden Budapesten élő vagy dolgozó, tanuló (bejelentett lakcím nem szükséges) 16. életévét betöltött magánszemély adhat be ötletet, ehhez csak regisztrálni kell az otlet.budapest.hu oldalon.

Az egyik legfontosabb az, hogy a részvétel alsó korhatárát – mind az ötletelés, mind a szavazás folyamán – leszállították 16 évre. „Azt gondoljuk, hogy az így bevont középiskolások jelentik az egyik legkreatívabb korosztályt, nagyon sok olyan ötletük lehet, amivel élhetőbbé tehetjük a városunkat, emellett pedig a demokráciára nevelést is szolgálja az ő részvételük.” Az is változást jelent, hogy átalakult az a három kategória, amelyben a budapestiek beadhatják elképzeléseiket. A Zöld Budapest címszó alatt a környezettudatosságot, a klímaváltozásra felkészítő projekteket, a fenntarthatóságot szolgáló ötleteket; az Esélyteremtő Budapest kategóriában pedig a szociális, kulturális projekteket, a társadalmi különbségek csökkentését szolgáló elképzeléseket várják. A harmadik kategória a Nyitott Budapest nevet viseli, ebben a közösségi létet, a nyitott városkormányzást szolgáló projektek valósulhatnak meg – ismertette az ötletelés kereteit Kerpel-Fronius Gábor.

Mindhárom kategóriában 333 millió forint áll rendelkezésre (és marad 1 millió forint tartalék), a keretösszegekből kategóriánként 4-4 kisprojekt (legfeljebb 50 milliós keret) és 1-1 nagyprojekt (133 millió forint) futhat be győztesként.

Közel 700 ötlet

A főpolgármester-helyettes elmondta, az első közösségi költségvetéshez első körben 658 javaslat érkezett. Ezek nem mindegyike felelt meg a kritériumoknak, hiszen például bele kell férniük egy költségkeretbe, és fontos elvárás, hogy csak fejlesztési célok támogathatók, karbantartási jellegűek nem. Az is feltétel, hogy ha a javaslat a város egy konkrét helyszínhez kötődik, akkor annak fővárosi vagy kerületi tulajdonú területnek kell lennie. A fenti okok miatt kiszűrtek mellett a nagyon hasonló elképzeléseket összevonták, így 53 ötlet vett részt a tavalyi szavazáson.

Az elképzelések magas száma örömdetes volt Kerpel-Fronius Gábor szerint, és ezúttal fontos feladat azokat közel vinni a szavazás során az emberekhez. Nem elég a megszokott módszerekkel hívni a budapestieket, hanem meg kell találni az olyan helyeket, ahol egyébként is szó van a közügyekről – ilyen helyszínek a könyvtárak vagy akár egyes kultúrköcsmák.

Az első közösségi költségvetés voksolásán a szociális kérdésekkel foglalkozó ötletek – például egy autistaközpont létrehozása, a hajléktalanokat célzó projektek – kaptak nagyon sok szavazatot. „Ez egy nagyon erős üzenet és nagyon erős igény: a város vezetése nem hagyhatja egyedül a lakóit ezekben a krízishelyzetekben” – zárta gondolatait Kerpel-Fronius Gábor.

Csepregi Botond

INGYENES FŐVÁROSI CT- ÉS MR-PROGRAM



A Fővárosi Önkormányzat 7 napon belül CT- vagy MR-vizsgálattal segít minden budapesti lakosnak, amennyiben felmerül daganatos betegség gyanúja vagy daganatos betegséggel kezelés alatt áll.

**EGYEZTESSEN ORVOSÁVAL ÉS ÉLJEN A LEHETŐSÉGGEL!
AZ IDŐBEN TÖRTÉNŐ FELISMERÉS ÉLETEKET MENTHET.**



Létszükséglet vagy egy kis pluszsegítség?

Új támogatási formát vezetett be a fogyatékossgal élő VI. kerületiek számára Terézváros önkormányzata. Aki jogosult a juttatásra és kérelmezi, annak havonta 10 ezer forintot folyósít a hivatal. Körbejártuk, mit jelent mindez a Terézvárosban élő sérült embereknek: szép gesztust az önkormányzattól vagy tényleges, komoly segítséget?

A támogatásra az jogosult, akinek kerületi lakóhelye van, fogyatékossgai támogatásban vagy vakok személyi járadékában részesül, és a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a 99 750, egyedül élő kérelmező esetén a 114 000 forintot. Kecskés Andrea, a Terézvárosi Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthonának (Terézéno) intézményvezetője szerint sok család számára hatalmas segítséget jelent vagy jelentene ez az összeg. Ugyanis reméli, hogy a jó példa ragadós lesz, és több kerület is beáll majd a sorba, hiszen a hozzá járó igazán rászorulók közül nagyon sokan nem terézvárosiak, csak a VI. kerületi önkormányzat számukra is helyet biztosít a Podmaniczky utcai intézményben. Nem pusztán gesztusnak, hanem tényleges segítségnek tartja az extra támogatást – akkor lenne a legboldogabb, ha az összes gondozottja megkaphatná. Az is, akinek létszükség, az is, aki icipici „luxust” engedhet meg belőle magának és az is, aki nem terézvárosi.

Édesség és mandarin

Leba Ernőné Marietta özvegy nyugdíjasként családfenntartó. Két unokája, egy 11 éves kislány és egy 8 éves kisfiú, valamint 2004 óta a 67 éves értelmi sérült testvére, Zsuzsi gyámja. Örül a lehetőségnek, azt mondja, Zsuzsi alapszükségeire, napi életvitelére elég ugyan az árvaellátás és a fogyatékosstámogatás, de luxusdolgokra nem futja belőle. „Zsuzsi nagyon szereti a hasát. Ebből a tízezer forintból többször tudok majd neki édességet venni. Meg mandarint” – mondja az asszony, akinek az egész élete szolgálat. A testvére azt követően került hozzá, miután édesanyjuk meghalt, unokáit pedig születésük óta neveli. Bár Zsuzsi támogatásai mellett Marietta nyugdíja és a gyerekek után járó családi pótlék a família összes jövedelme, nem elégedetlen. „Nem éhezünk, a számlákat be tudjuk fizetni – kis beosztással, odafigyeléssel meg tudunk élni. Bár az is igaz, hogy bizonyos dolgokból több fogy egy olyan háztartásban, ahol értelmi fogyatékossgal élő ember él. Ő nem tud úgy vigyázni a ruhájára, a dolgaira. Tucátjával veszem a vécépapírt, de nem szabad rábízni például a tusfürdőt sem, mert habzásig csurgatja a zuhanytálcába.”

Szívesen vett segítség

Panasz csakis az egészsége miatt hagyja el a száját, azt is inkább tényyszerűen közli, hogy komoly tüdőbetegsége van – talán Covid-maradvány –, ami miatt nagyon fullad. Nem tudja már olyan könnyedén hozni-vinni a csipet csapotot. „A kisfiú hegedül



és vív, a kislány pedig gyönyörűen fuvalázik. Tagja egy gyerek-fuvalaznakarnak és a Magyar Állami Operaház kórusában is benne van – meséli a büszke nagymama. – Őket sokat kell furikázni, de ha csak leugranék a közértbe öt percre vagy orvoshoz kell mennem, és épp nincs iskola, ráadásul Zsuzsi sincs napköziben, akkor kénytelenek vagyunk mind a négyen felkerekedni.”

Azt mondja, az önkormányzat számtalan segítése nélkül nem is tudja, mire menne – óriási könyebbség például, hogy a hivatal díjtalanul biztosít helyet a terézvárosi fogyatékossgal élők számára a Terézénóban.

Bár van egy pici telkük egy komfort nélküli, kiszuperált faházzal, nem messze Budapesttől, az igazi nyaralást is az önkormányzatnak köszönhetik: kétszer voltak a dunabogdányi üdülőben és a Balatonhoz is így jutottak el. „Hála Istennek különösebb segítségre nincs szükségünk, de ha mégis adódik valami, a családsegítő azonnal ugrik. Jó érzés tudni, hogy nem hagynak magunkra – mondja Marietta, aki csak egyet sajnál: a Hunyadi téri korszolyapálya új borítását, amely ezen a télen nem jég, hanem műanyag. – Írtam is a polgármester úrnak, hogy köszönjük a kedvességet, de ha lehet, a jövőben ezt nem kérjük. Nem lehet ugyanis korszolyázni rajta.”

Saját erőből

Nagyon jól jönne a támogatás Iláéknak is, aki születésétől fogva látássérült, a férjével három gyereket nevelnek, egyikőjük SNI-s, azaz speciális nevelési igényű. Nem panaszkodik, tényként sorolja, hogy milyen nehézségekkel küzdenek: a férje a járvány alatt elvesztette a munkáját, az elmúlt másfél évben ilyen-olyan kétkezi melót vállalt, de mivel gerincsérves, majdhogynem belerokkant. Most is hetek óta otthon van, mozdulni is alig bír.

Ila főállású anya, mellette heti három nap néhány órában masszíroz egy kicsi egészségközpontban, de mivel az idén már a kicsi is betölti a nyolcadik évét, a gyettől is elesnek. Büszke rá, hogy eddig minden nehézségen a saját erejükből sikerült átlendülniük, talán egy picit túlságosan is. „Amíg a férjem tudott dolgozni, jól éltünk, a vakok személyi járadékán és a gyerekek után járó családi kedvezményeken kívül semmilyen támogatást nem vettünk igénybe. Soha nem is szerettem volna. Édesanyám úgy nevelt, hogy inkább én osszam meg a rászorulókkal, amim van. Mindig azt mondta, akárhogy is alakulnak a dolgok az életben, a baj ott kezdődik, ha nincs tető a fejünk felett és a gyerekeknek nincs mit enniük. Amíg van, addig hálával tartozunk az Istennek.”

Ila nehezen fogadja el, hogy ők is segítségre szorulhatnak, „nem tudom, nem tudom”, ismételteti picit zavartan, „majd csak talpra állunk, mint eddig mindig”. Elismeri, hogy havi 10 ezer forint a hónap utolsó hetében kvázi az éhezéstől mentené meg őket, ugyanakkor elképzelni sem tudja a helyzetet, hogy kérelmet nyújtsanak be emiatt az önkormányzathoz. Szégyen fogja el már csak a gondolatától is. Azt mondja, azt sem szereti igazán, ha valaki felajánlja a segítségét, hogy átvezeti az úttesten – pedig sokszor pont annyira jól jönne, mint az a havi extra tízezer forint, amit most az önkormányzat folyósítana számukra, ha kérnék.

Maga a megváltás

„Nehéz dolog a segítség – mondja Galgóczi Péter kerekesszékes aktivista, civilben autóversenyző –, mert betegbbnek látnak, mint amilyen valójában vagyok. Amikor nekem vagy egy sérült embernek segítenek, akkor legtöbbször valójában azt a jogsértő magatartást kompenzálják, ami miatt mi például nem tudunk kijönni egy betonkockákkal körbekerített parkolóból, mert nem fér ki a kocsink. Egyszer azért hiúsult meg egy már-már összejött állásom, mert nem fértem be a kerekesszékeimmel az adott intézmény liftjébe, így nem tudtam felmenni az emeletre, a munkavégzés kívánt helyszínére.”

Péter szerint rengeteg olyan sérült él Terézvárosban is, aki nem magatehetetlensége miatt, hanem azért kénytelen segélyeken tengődni, mert nehéz beilleszkednie az aktív társadalomba – nekik havi plusz tízezer forint sokszor maga a megváltás. „Átlagosan nagyon ramaty állapotban vannak az országban élő fogyatékosok, még azok nagy része is munkanélküli, akik képesek lennének arra, hogy dolgozzanak, csak épp nem találhatnak megfelelő munkát. Számukra havi tízezer forint hatalmas segítség.”

Együtt gondolkodni

Ezzel együtt úgy látja, hogy hosszú távon egyéb apró gesztusok, a fogyatékosok alapvető jogainak szem előtt tartása jelentősebb áttörést hozna a



FOTÓ: ADRIÁN ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

mindennapjaikban. „Igaz, hogy az utóbbi időben sokat fejlődött a társadalom: nagyon ritkán foglalkoznak például jogosulatlanok a mozgáskorlátozottaknak fenntartott parkolókat. Ugyanakkor az már nincs megoldva, hogy amikor kiszállok a volán mögül, »gyalogosként« fel tudjak jutni a járdára, mert nincs akadálymentesítő. Ott állok az út közepén a kerekesszékeimmel, és csak reménykedem abban, hogy nem ütnék el az autók. Fontos lenne, hogy legyenek akadálymentes közcéhek – nagyon sok mozgáskorlátozott küzd vízelettartási problémával –, illetve ha emiatt mi is használhatnánk a buszsávot, hogy nehegy becsússzon valami »bal eset« a dugóban.” Nagyon lényegesnek tartja, hogy a terézvárosi önkormányzat különös érzékenységgel fordul a lakosai felé, és hogy jó néhány erőfeszítéssel igyekszik könnyíteni a rászoruló életén, de úgy gondolja, együtt még többet érhetnének el. Azt mondja, ha volna fogadókézség, szívesen beszállna az együtt gondolkodásba.

Csejtei Orsolya

A nyomtatványon benyújtott kérelemhez csatolni kell:

- a kérelmező lakcímét igazoló hatósági igazolvány másolatát,
- a fogyatékosági támogatásra vagy vakok személyi járadékára való jogosultság igazolását és
- a családtagok jövedelmére vonatkozó igazolást.

A kérelmet

- személyesen az ügyfélszolgálaton (1067 Budapest, Eötvös u. 4.),
- postai úton a Polgármesteri Hivatal Humánszolgáltatási főosztályának címezve (1067 Budapest, Eötvös u. 3.),
- ügyfélkapun keresztül e-papír szolgáltatás használatával (<https://epapir.gov.hu/>) vagy
- a honlapon található Önkormányzati Hivatali Portál használatával lehet benyújtani.



Galgóczi Péter

FOTÓ: DIMÉNY ANDRÁS/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Újrahasznosított kincsek



Szögletes, kerek, lyukas, teli, apró és hatalmas, gyerek és felnőtt, női és férfi, hosszú és rövid, puha és kemény, hangos és csendes, kedvenc és megunt, mindenféle új gazdára lett vasárnap délelőtt a Zero Waste csoport és az Eötvös10 évadnyitó garázs vásárán. A színházteremben helyet kapó, családias hangulatú alkalmi piactéren már pár száz forintért használt, de menő ruhákra, cipőkre, táskákra, gyerekjátékokra, könyvekre, különleges ékszerekre és makulátlan állapotú retró cuccokra lehetett szert tenni.

Csejtei Orsolya

Magam sem tudtam megállni, hogy ne csapjak le egy gyönyörű illusztrációkkal teli Tolkien-örökkelendáriumra és egy 80-as éveket idéző, kikeményített konyharuhára komoly 200 forintért – piros-fekete-sárga-barna-fehér, Napoleon konyak, whiskey, Banane...

Az aj ajkuképes

Miközben nézelődöm, hatévesforma kisfiú – mint később megtudom, Aurél – penderül mellém. „Mind 50” – veti oda kurtán, majd az orrom alá dugja kideres apróságokkal teli dobozkáját és mélyen a szemembe néz. Egyetlen pillanatra kitart, aztán tudomásul véve a nemvásárlási szándékot, menne is tovább. Ahogy utána szólok, vigyorgva fordul vissza – mivel maszk van rajta, csak a szemén látom az örömét. Mutatja „legdrágább” kincseit, egy kék delfint és egy átlátszó, szintelen bálnát. „Nagyon kell vigyázni rájuk – mondja –, üveges műanyagok”, majd felnőttesen hozzáteszi: „az aj ajkuképes”.

Nincs külön standja, egy kedves hölgy asztalának támaszkodik, aki próbálja kicsit javítani a gyerek üzleti esélyeit. Azt képzelem, az unokája, úgy segíti a kisfiút, de aztán hamar kiderül, egyáltalán nem ismerik egymást, csak árustársak. Az eladók amúgy is átjárnak egymáshoz, körbenéznek, kinél mi kapható, és ha el tudják boltolni egymás között, megy a pénzforgalom nélküli cserebere is.

Tárgyak körforgásában

A Zero Waste 6. kerületi csoportban is aktív Lendvay Anita azzal a szándékkal szervezett garázsvásárt, hogy a tudatos vásárlást népszerűsítve lehetőséget teremtsen a felesleg és a szükség találkozására. A Facebook-csoport amúgy is azért jött létre, hogy a tagjai minél több tárgyat minél hosszabb ideig igyekezze-



nek körforgásban tartani – ami az egyiknél feleslegessé vált, de a másoknak jól jön, találja meg a helyét. Egy garázsvásár fókuszált terepe az adok-veszeknek. Temesvári Szilvia alpolgármester, aki maga is az újrahasznosítás lelkes híve, az ügy mellé állt, az E10 pedig ingyen biztosított helyet és asztalokat a kerületben élő jelentkezők számára – egyedül a maszkhasználat volt kötelező, azt, hogy ki mit és mennyiért árul, a józan belátásra bízták a szervezők. „Amikor Lendvay Anita megkeresett a garázsvásár ötletével – meséli Temesvári Szilvia –, tulajdonképpen nyitott kapukat döngtettem. Korábban, a Hunyadi csarnok közösségi tervezése során az önkéntesek szerveztek bolhapiacokat, így örömmel álltam a kezdeményezés mellé. A garázsvásár szerintem egy zseniális dolog: azon túl, hogy filléres kincseket találhatunk, csökkentjük a fogyasztásunkat, a tárgyaink mégsem végzik a kukában, hanem új életre kelhetnek valaki másnál. Ezenfelül a garázsvásár kiváló közösségformáló esemény,



amire a jelenlegi járványos időkben különösen szükség van. Az első néhány alkalom tapasztalatai alapján szeretnénk továbbfejleszteni a programot. Ehhez várom az ötleteket, illetve bárki, akinek hasonló kezdeményezése van, keressen bátran, segítünk!”

Nagymama klipsze, Lali labdája

Lényegében minden alkalmi árus otthon feleslegessé vált dolgokat hozott, olyasmiket, amikre másnak szüksége lehet, vagy amik továbbajándékozhatók. Egy részük bontatlan, talán karácsonyra kapott „felesleges” holmi: párizsos váza, kerámia boroskészlet, mécsesstartó, de akadt újak tetsző ruha is 4-500 forintért. Aki akart, pár ezerből összeállíthatta itt akár egy teljes téli ruhatárat.

Egy hölgy gyönyörű ékszereket árul, az egyik klipsz még a nagymamájáé volt, pillanatokon belül el is kel 500 forintért. Azt mondja, hogy rendszeresen üríti az otthonát – a hasznosabb holmikat, amelyekre a rászorulóknak szükségük van, adományba adja Iványi Gáboréknak, de ahogy fogalmaz, „ékszerekre vagy 80-as évekbeli retró konyharuhára vajmi kevés szükség van az átmeneti szállásokon”. Ugyanakkor szeretné, hogy ezek is olyan helyre kerüljenek, ahol hasznukat veszik – ezért válik meg tőlük szívesen egy ilyen garázsvásáron jelképes összegeért.

Lajos gyerekjátékokat hozott, egyrészt a sajátjait, másrészt a húgaiét. Tízéves, és azt mondja, már belenőtt abba a korba, hogy könnyebben le tud mondani a tulajdonairól. Ez az első garázsvására, de nagyon elégedett: másfél óra alatt a játékok háromnegyede elment. Pár száz forintot kér a tökéletes állapotban lévő holmikért – a cél, hogy a szeretett macik, nyuszik, robotok, labdák, ugrálók jó helyre kerüljenek. Más is örüljön nekik – ne a szemétként végezzék.



FOTÓK: KARANCSI RUDOLF/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Magyar kultúra napja

Budapest Főváros
Bartók Táncegyüttes



Gálaest az Eötvös10-ben

Az idén már 33. éve ünnepeljük január 22-én a magyar kultúra napját. Először 1985-ben merült fel Fasang Árpád zongoraművészen, hogy a nap, amikor a kézirat szerint Kölcsey Ferenc most már közel két évszázada kitette a pontot a Himnusz végére (Csekén, 1823. január 22-én), alkalmas lehetne arra, „hogy az ezeréves örökségből merítsünk”. „Van mire büszkének lennünk, hiszen ez a nemzet sokat adott Európa, a világ kultúrájának. Ez az örökség tartást ad, ezzel gazdálkodni lehet, valamint segíthet a mai gondok megoldásában is” – hangsúlyozta annak idején a 2008-ban elhunyt zenész, kulturális diplomata.

1989-ben volt az első hivatalos ünnepi megemlékezés – azóta minden évben az összes létező kulturális intézmény hangsúlyosan a magyar kultúrának, a hagyományokra való emlékezésnek szenteli január 22-ét.

Terézváros egyik kultúrharcosa, az Eötvös10 Művelődési Ház az idén egy ingyenes, de regisztrációhoz kötött gálaműsorral hívja fel a figyelmet a hazai irodalom, színház és zene múltból táplálkozó kortárs értékeire. A 19 órakor kezdődő esten fellép az Óbudai Danubia Zenekar vonósnyégese egy könnyeden klasszikus összeállítással; Szervét Tibor Örkény István egyperceséből ad elő egy szórakoztató, ám annál elgondolkodtatóbb válogatást; a Nemes Nagy Ágnes Művészeti Szakkollégium ifjú diákjai pedig az idén 100 éve született, a nevüket is adó költőre emlékeznek, persze versekkel. Az estet a Budapest Főváros Bartók Táncegyüttes SzemLélek című műsora, pontosabban annak szemelvényei zárják, közreműködnek a Zsuráfszky Zoltán által vezetett Magyar Nemzeti Táncegyüttes művészei és zenekara. Sánta Gergő koreográfiáját balladák, az elmúlás és a humor témája inspirálták – az eredmény egy az autentikus folklór mentén megszületett, virtuóz tánctechnikákat felsorakoztató előadás lett, amelyben Sánta Gergő táncosként is bemutatkozik. Az E10 színpada és a gálaest nem az egész estés produkciót fogadja január 22-én, de a táncválogatásból is egyértelműen kódolható az üzenet: erő, szenvedély, szikra, hagyomány és alázat, amire a leginkább szükségünk van – ebben a tükörben mindenki megláthatja önmagát.

A műsort Kontha Nelli és Kovács-Cohner Róbert vezeti.

Regisztrálni január 10-től VI. kerületi lakcímkártya felmutatásával lehet az Eötvös10 pénztárában, nyitvatartási időben, azaz hétköznap 10.00–17.30, hétvégén pedig 10.00–19.00 óra között.

Katáng



Így ünnepel az Opera

Helyileg ugyan mindenre, ami amúgy az Andrássy úti színházépületben zajlana, egy ideje – az Operaház felújítása alatt – a kőbányai Eiffel Műhelyházban kerül sor, így a magyar kultúra napjának ünnepi eseményei is csak elméletben terézvárosiak. Január 22-ére az Operaház magyar nép- és műdalmaratonra készül, amelyre bárki jelentkezhet a dalmaraton@opera.hu címen.

Tizenegy órától a Hevesi Sándor házi színpadon a Katáng ad mesekoncertet, 16 órakor pedig az Opera művészeit, munkatársait tömörítő Poézis együttes szórakoztatja a közönséget zenés magyar versfeldolgozásaival.



Márta István, Cseh Tamás és Novák János

Cseh Tamás-emlékkoncert a Kolibriben

Január 22-én, a magyar kultúra napján, születésének 79. évfordulóján Cseh Tamásra emlékeznek régi barátai és egykori zenésztársai.

Közel ötven éve már, hogy Cseh Tamás és Bereményi Géza elhatározták, hogy titkos dalaikkal bemutatkoznak a 25. Színházban. Az 1973 márciusában Dal nélkül címmel tartott esten Cseh Tamást Márta István, Novák János és Kecskeméti Gábor kísérte, akik ekkor vették fel az Ad Libitum nevet – a Kolibri színházbeli koncerten az együtteshez később csatlakozó Tóth Tamás is játszik, valamint Alexics Rita énekel.

A Cseh Tamás Archivum anyagából Hanák Gábor összeállításában eredeti filmkockákon jelenik meg Tamás, és az ígéretek szerint igazi, sosem látott különlegességekkel találkozhatnak ezen a szombaton a rajongók. A 19 órakor kezdődő emlékest az Ad Libitum zenekar mellett vendégművészként fellép Cserhalmi György, Másik János és Galkó Balázs, akik arról mesélnek, énekelnek, hogy micsoda útjaik voltak együtt, „...micsoda egy zűrzavar, hány tévedés, tán hazudtam is, és volt egy kevés, nem is tudom, hogy hívjam azt, talán – ahogy az est címe is mondja – volt egy-két este..., ami nincs megnevezve, és valószínű, hogy már így is maradnak; nevezetlenül.”

Cs.O.

Iciri – pizziri



FOTÓK: HARTVÁNYI NORBERT/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

„Éppen most is ezt gyúrom” – vallja be népszerű pizzatésztájukkal kapcsolatban Orosz Péter, aki két társával együtt közel három éve nyitott apró pizzázót a Szondi és a Csengery utca sarkán. A Pizzi alaptésztája ugyanis nem egyik percről a másikra készül el: 48 órás kelesztési folyamaton megy át, ettől olyan légies, könnyű és roppanós.

Orosz Péter három évet élt Milánóban, ahol komolyan belekóstolhatott az autentikus olasz pizzák ízvilágába. Más külföldi állomások, tapasztalatszerzések után hazatért, és itthon, két társával együtt belevágtak egy kis pizzázó, elsőként az apró (innen a név) terézvárosi üzlethelyiség felfuttatásába. Erre mindössze öt nyugodt hónapjuk volt, majd „megérkezett” a Covid, ami jelentősen átírta az előzetes terveket.

Hátrányból erényt

„Épp kezdtek minket megismerni és megszeretni, amikor jött az első lezárás” – emlékszik vissza Orosz Péter, aki hozzáteszi, a járvány új, korábban nem tervezett lehetőségeket is hozott a csapatnak. Így most már tulajdonképpen láncról beszélhetünk, hiszen további üzleteket sikerült nyitniuk, egyet Újlipótvárosban, a Pozsonyi úton, egyet pedig a Vígyszínháznál. A helyekben mindenképpen közös elem, hogy egyik sem a méreteivel tűnik ki: 6-10 fő tud egyszerre fogyasztani, sőt,



”

A szószok és feltétek természetesen kulcsfontosságúak, ugyanakkor mindennek az alapja – a szó szoros és átvitt értelmében is – maga a pizzatészta, ebben pedig a Pizzi nem ismer kompromisszumot.

a Pizzi-Miniben csak állóhelyek, könyöklők vannak.

A Pizzi a minőségi street food kategóriában vetette meg a lábát. Ez a vonal külföldön egyre erősebb, de itthon csupán néhány igazán színvonalas képviselője van. Az étlapon csak pizzák szerepelnek, ezek között vannak szeletre kaphatók, kész összetételű verziók,

de olyan, szabadon összeállíthatók is, amelyek feltéteit a vendég állíthatja össze a rendelkezésre álló alapanyagok listájából.

Csilis-tejszínes-kukoricás-kolbászos

„Az alapanyagok, feltétek mind rendkívül magas minőségűek, a legtöbbjét közvetlenül egy olasz beszállítótól szerezzük be. A felvágottakat, sajtokat is tőle vásároljuk, a szószokat pedig házilag készítjük el” – mondja el Orosz Péter, aki a kedvelt házi paradicsomszósz vagy a carbonaraszósz mellett kiemeli a picante nevű specialitásukat is. Ez egy kicsit csilisre hangszerelt tejszínes-kukoricás alapszószot jelent, amelyben egy magyar kolbász is fontos szereplő.

A szószok és feltétek természetesen kulcsfontosságúak, ugyanakkor mindennek az alapja – a szó szoros és átvitt értelmében is – maga a pizzatészta, amiben a Pizzi nem ismer kompromisszumot. A hely az olasz stílusra esküszik: a vékony, lebegősen könnyű tésztára, ami rövid idő alatt roppanósra sül a kemencében, és akár szeletben, akár egészben vihető, fogyasztható is.

„Biztos, hogy maga a tészta szerezte meg számunkra a népszerűséget, minden más csak ez után következik – ezért is teszünk ebbe ennyi energiát és számunk rá ilyen sok időt: ha ez rendben van, minden rendben van” – mondja Orosz Péter, és úgy tűnik, szerencsére minden rendben van.

Terézvárosi marslakó

Nem szerette, hogy bélyeget ragasztottak a különlegesnek tartott magyar tudósokra és kitartott az atombomba kifejlesztésének helyessége mellett, a ledobásával mégsem értett egyet – a végtelenül szerény Nobel-díjas díszpolgárra, a 120 éve Terézvárosban született Wigner Jenőre emlékezünk.

Dobi Ágnes

Az év első napján volt 1995-ben bekövetkezett halálának huszonhatodik évfordulója, a születése pedig kerek az idén: 120 éves jubileumát ünnepeljük a néhány magyar Nobel-díjas egyikének. Wigner Jenő nemcsak Terézváros posztumusz díszpolgára 2020 óta, hanem a kerület szülötte is, amit a Király utca és az Eötvös utca sarkán, a 76-os szám alatt emléktábla is jelez. A zsidó családba született fizikus – sok hazai és európai tudóshoz hasonlóan – még a második világháború előtt left otthonra Amerikában. A világ első reaktormérnökeként, az atomerőművek „nagyatyjaként” tartják számon. Egyike lett azoknak a zseniális magyar matematikusoknak, kémikusoknak, fizikusoknak, akik az atombomba fejlesztését célzó szupertitkos projektekből fontos szerephez jutottak. Miattuk vált szállóigévé Los Alamosban – az atombomba fejlesztésének helyet adó laboratóriumban – az, hogy „két intelligens faj létezik a földön: emberek és magyarok”. Sokan a különítmény tagjait, köztük Wigner Jenőt csak marslakókként emlegették.

A szerény zseni

A „marslakók” között kezdetben Kármán Tódor, Hevesy György, Polányi Mihály, valamint az egyaránt terézvárosi születésű Szilárd Leó, Wigner Jenő, Neumann János és Teller Ede kapott helyett. Később a lajstromba az informatika, a geofizika az orvostudomány és a biofizika óriásai mellett az amerikai filmipar olyan nagy magyarjai, mint a Casablanca rendezéséért Oscar-díjat elnyerő Kertész Mihály, a filmgyárat alapító Korda Sándor, Fox Vilmos és Zukor Adolf is bekerültek. Utóbbiak miatt Norman Macrae, az Economist főszerkesztője egyszer némi malíciával megjegyezte: „a magyarok előbb teremtették meg Hollywoodot, s csak ezután az ennél ártalmatlanabb atombombát”.

A földönkívüliségről szóló tréfát Wigner Jenő nem igazán szerette. A maga részéről furcsállotta, hogy bár a dánok, a németek, az olaszok Amerikában dolgozó lángelméi is kilógtak a sorból, mégsem sütöttek rájuk hasonló bélyeget. „Lehet, hogy mi, magyarok jobban összetartottunk, ami természetes volt, hiszen hazánk történelme, nyelve és gondolkodásmódja egyaránt sajátos, mások számára rendkívüli és különös” – vélekedett emlékirataiban. Wigner Jenő ódzkodott a túlzott dicséretektől is, barátait, Neumann Jánost, Szilárd Leót, Teller Edét egyaránt többre tartotta magánál. Szavai szerint a Nobel-díjas Max Plancktól kezdve a szintén Nobel-díjas Paul Diracot át Albert Einsteinig – akit nemcsak jól ismert, de akihez mély barátság is fűzte – nem találkozott olyan tudóssal, aki Neumann-nál fürgébb, élesebb észjárású és jobb emlékezőtehetségű lett volna. „Einstein nagyon emberien gondol-



kodott, és gondolkodás közben sokszor hibázott. Az egyenletek levezetésével sokkal lassabban boldogult, mint Neumann Jancsi” – áll Wigner emlékiratában. Eredetiségben azonban Einstein felülmúlta a fasori iskolatársat. Talán mondani sem kell, hogy mindegyikük közül magát tartotta a leglassúbbnak.

„Csak te utánad”

Wigner Jenő szerénysége és az udvariassága legenda volt, emiatt barátja, Teller Ede gyakran élcelődött vele. Egyszer egy anekdotát is kitalált, ami szerint: „Wigner Jenővel várandós édesanyjáról az orvosok megállapították, hogy ikrei fognak születni. A szülészorvos igencsak elcsodálkozott, amikor a magzatok vizsgálatakor azt hallotta, hogy egyikük halkan mondogatta: Csak te utánad!” A túlzott udvariasságot felrobbantó kritikákra reagálva Wigner megjegyezte, szülei valóban arra tanították, hogy mindig legyen korrekt és kedves, valamint hogy soha ne akarjon nagyobb elismerést, mint amit megérdemel.

Ez utóbbi szabályt mindig is betartotta. Például amikor 1963-ban hírül vette, hogy az atommagok és az elemi részecskék elméletének továbbfejlesztéséért, különös tekintettel az alapvető szimmetriaelvek felfedezéséért és alkalmazásáért elnyerte a Nobel-díjat, először arra gondolt, teljesítménye

alapján talán meg sem érdemelte a kitüntetést. Még az is felmerült benne, hogy az elismeréssel politikai tevékenységét, az Egyesült Államok fasizmus elleni harcában játszott szerepét jutalmazták. Végül a dilemmákat egy német közmondással ütötte el: Dumme haber immer Glück, vagyis a bolondnak van szerencséje.

Nemcsak saját magát, de a 20. századi tudomány eredményeit sem misztifikálta. Szerinte a technika és a tudomány fejlődése vitathatatlanul felgyorsult, de az emberiség szempontjából az olyan régi találmányoknak, mint a gőzgép, a kerék, a taliga vagy az ágy, sokkal nagyobb jelentőségük volt az újaknál.

Nem a bomba a legpusztítóbb

A második világháború után gyakran szegezték neki a kérdést, hogy a tények ismeretében is csatlakozna-e az atombomba kifejlesztéséhez kapcsolódó kutatásokhoz. „A kérdezők kedvéért mondhatnám, hogy nem, semmiképp, ez azonban sem intellektuális, sem emocionális szempontból nem lenne tisztességes. Ha a bomba 1944-ben már rendelkezésünkre áll, a jaltai konferencia a Szovjetunió szempontjából sokkal kedvezőtlenebb határozattal zárul, és a kínai kommunizmus előrenyomulása is megfékezhető lett volna” – fejtette ki álláspontját emlékiratában.

Az atombomba Japán elleni bevetésével azonban soha nem értett egyet. Többször elmondta, a történetekért a felelősség nem az „újfajta íjat” létrehozó tudósokat, hanem annak felhasználóit terheli. Idősebb korában azon véleményének is hangot adott, hogy a civilizáció elsorvadásához tömegpusztító fegyverekre sincs szükség. „A magas fokú anyagi javak univerzálissá válása esetén sok olyan felsőbbrendű tevékenység, például az olvasás, a tudomány, amely korábban értelmet adott életünknek, értelmét veszti. Ha az egyén nem becsüli már az életet, nem látja értékét, többé nem akar küzdeni érte, és utódokat sem akar a világra hozni többé.”

Igazi boldogság

Világéletében humanista, tudománya, hazája, családja iránt elkötelezett ember volt. Kilencvenhárom évéből 58-at amerikai állampolgárként élt le, de mindig magyarnak vallotta magát. Soha nem feledkezett meg és mindig a legnagyobb tisztelettel és őszinte hálával beszélt tanáraitól, a fasori Rátz Lászlóról, Mikola Sándorról és Polányi Mihályról. Meggyőződése szerint „a fizika feladata, hogy eleven képet adjon a világról, hogy felfedje a természet eseményei közti rejtett összefüggéseket és teljes egészében élénk tárja a fizikai valóság egységét, szépségét, valós nagyságát. Igazi boldogság tudni, hogy fizikus vagyok. Mi más mérhető ehhez, mint a szerelem?”

FOTÓ: TUBA ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG



Wigner Jenő emléktáblája
Terézvárosban,
a Király u. 76. falán

Wigner Jenő síremléke
Princetonban

Wigner Jenő (Budapest, 1902. november 17.– Princeton, 1995. január 1.) 1931-től – mindössze kétéves megszakítással – 1971-es nyugdíjba vonulásáig a Princetoni Egyetem professzora volt. Több mint száz bejegyzett szabadalom fűződik a nevéhez. Kitüntetései sorában a Nobel-díj mellett az Einstein-, valamint az Atom a Békéért díj is szerepel. Sok évtized után 1976-ban, 1983-ban és 1987-ben is járt Magyarországon. Levelezőpartnere és látogatásain kísérője, a terézvárosi atomfizikus, Mihály Katalin szerkesztésében Hazalátogatott Wigner Jenő címmel a közelmúltban jelent meg az a kötet, amelyben kutatótársak, professzorok, nukleáris szakemberek osztják meg az egyik legnagyobb magyar fizikussal kapcsolatos élményeiket. Nevét nemcsak a magyar fizikai kutatóintézet, több iskola, a tiszteletére alapított díj, de még a család egykori nyaralóhelyén, Alsógödön egy pad is őrzi, amelyre az alábbi, tőle származó idézet vésték fel: „Bármilyen irányba is fejlődjenek jövőbeli foglaimnak, a külső világ tanulmányozása ahhoz a következtetéshez vezet, hogy a tudat tartalma a végső valóság.”

”

A történetekért a felelősség nem az „újfajta íjat” létrehozó tudósokat, hanem annak felhasználóit terheli.



FILM

AKIKBŐL NEM LETT
HOMO SZOVJETIKUSZ

A nosztalgikus észt–finn filmszatíra egy kislány szemével mutatja be a Szovjetunió felbomlását, vagyis amit ebből egy átlagos kisiskolás már megérthetett a térképeken a kékfestőüzemnek álcázott, titkos atomdúsító miatt nem szereplő Leningrád 3-ban. A Tarkinnen család tagjai már kilógnak a homo szovjetikusok közül, az izsórok közé, vagyis egy makacs, öntudatos finn-ugor kisebbséghez tartoznak. Folyamatosan összeütköznek a monolit szovjet rendszerrel, és ők húzzák a rövidebbet. A kislány, Johannest sugárfertőzés éri a tengerparton, csak egy kis hajpamacs marad a feje tetején, az iskolában ezért kiközösítik. Nagyszülei nevelik, míg anyja átjár Finnországba dolgozni, hogy a fizetése negyedét leadja a határátlépési engedélyért cserébe. Mindig hoz banánt és csokit, amivel Johannes végre menő lesz a gyerekek közt, és a Johnson & Johnson samponnak hála, a haja is újranő. Szerelmes a szomszéd kislányba, Verába, akivel az afganisztáni háborút játsszák iskola után, közben arról álmodik, hogy az anyja egyszer el-

jön érte és nyugatra viszi. Ezalatt lassan, mégis váratlanul összeomlik körülöttük a rendszer, ami egyszerre felszabadító és ijesztő. A film az idősebb nézők számára háborzongatóan ismerős érzéseket, élményeket idézhet, míg a fiataloknak hitelesen festi le a szocializmus szürreális hétköznapijait. Pasztellszínű képi világa, a jelmezek és a díszletek is hűen megteremtik a retró hangulatot, amiből minden nehézségük ellenére sugárzik az emberek létezésre, az igazi, letörhetetlen ellenállás.

Bálint Orsolya

(Viszlát, Szovjetunió!, HBO GO)



múlására. Az egykori gyerekszínészek ma már szülők, a velük együtt játszó színészóriások közül pedig többen is elmentek már, ezért is tör rájuk egyszerre a viszontlátás boldogsága és a könnyes emlékezés. Olyan érzelmi hullámvasutat járnak be a nézőkkel együtt, mintha Weasley-ék babakék, repülő automobiljával utaznának. Az újraépített filmes kulisszák ma is mesészerűen káprázatosak, és persze kedvet kapunk újranézni – akár már a gyerekeinkkel – az összes filmet, amelyek most szintén elérhetők az HBO kínálatában, de előkerülhetnek a polcokról a kötetek is. A 21. század történelmében kevés ehhez fogható jelenség akad, ami kultúrától, nemtől, kortól függetlenül ennyire egyesíteni tudta az emberiséget.

BO

(Harry Potter 20. évforduló – Visszatérés Roxfortba, HBO)

DOKU

HARRY POTTERÉK IS FELNŐTTEK

Az első Harry Potter-film bemutatásának 20. születésnapján visszatérnek a régi szereplők, stábtagnak, hogy együtt és külön-külön is fellelevenítsék a közösen átélt pillanatokat és azt a különleges izgatottságot, a kiválasztottság-érzést, ami mindenben benne volt, hiszen minden idők egyik legsikeresebb könyvsorozatának megfilmesítésében vehettek részt. A könyvek után a filmek is kultuszt teremtettek, kölcsönösen erősítve egymás rajongótáborát, világszerte gyerekek millióit sarkallva olvasásra. A különleges dokumentumfilm olyan, akár egy nagy családi összejövetel vagy egy osztálytalálkozó, amin rácsodálkozhatunk az idő gyors

SOROZAT

ÓRIÁSNYÚL A FÜRDŐSZOBÁBAN

Egy svéd kisváros életébe soha nem tapasztalt izgalmakat hoz a szilveszter: a település történetének első, ám sikertelen bankrablása után az elfuserált rabló menekülés közben egy lakásbemutatót köt ki, ahol túsul ejti az ingatlan iránt érdeklődőket. A foglyok között van egy gyereket váró leszbikus pár, két megkeseredett IKEA-függő, egy frusztrált bankvezető, egy titokzatos idős hölgy, a lakásbemutató ingatlanosa és a fürdőben egy óriásnyúl, aki a beragadt cipzár miatt nem tud szabadulni jelmezétől. Miután a rabló megosztja velük a történetét, a túsok úgy döntenek, inkább falaznak neki: pizzát és tűzijátékot rendelnek, majd együtt kísérlnek a lakásból, a rabló pedig nyoma vész. A kisváros két rendőre, apa és fia, először észre sem veszi az orruk előtt zajló bűncselekményt. Bár a túsmentés – nem miattuk – sikerrel zárul, utóbb nehéz helyzetben találják magukat, mert a vallomások látványosan összetartanak és feltűnően hiányosak. A fiú (Alfred Svensson) azonban nem adja fel, hogy megtalálja a tettest, ám végül el kell döntenie, hogy mi a fontosabb számára, a hivatás vagy az emberség. A Netflix krimiparódia-sorozata szerethető, csetlő-botló kisemberekről mesél, akiknek helyén van a szívük és az eszük is, noha a saját kis álmovilágukban élnek. Ahogy halad a nyomozás, mindenből kibuggyan a meglepő igazság, miután a lelkes rendőr jobb munkát végez, mint egy pszichoterapeuta. Mindez felhőtlen szórakozást nyújt a faramuci skandináv humor kedvelőinek és azoknak is, akik olvasták Fredrik Backman nálunk is megjelent, a sorozat alapját adó regényét.

BO

(Hétköznapi szorongások, Netflix)



AZ ORVOS VÁLASZOL

Covid-dilemma: tapstól a teljes bizalmatlanságig?

Hamarosan két éve lesz, hogy fenekestül felfordult az addig járványügyiileg biztonságosnak tűnő világunk. Hogyan változott az emberek viszonya a segítőkhez, az egészségügyi dolgozókhöz? Hogyan lett a hálából harag?

Eleinte annyit tudtunk, hogy a Föld egy távoli részén felbukkant egy új fertőző betegség, de hetekig olyan távolinak tűnt, hogy nem éreztük magunkat veszélyben. Aztán 2020. március 4-én regisztrálták hazánkban az első Covid-fertőzöttet, és innen kezdve felgyorsultak az események; egyre közelebb került a fertőzés, mind közelebbi országokban vált egyre súlyosabbá a helyzet, míg aztán jöttek a rettenetes képek Bergamóból. Ekkor már nálunk is rohamosan emelkedtek a számok, érkeztek a hírek, minden reggel arra ébredtünk, hogy egyre több a fertőzött, a kórházban kezelt, a lélegeztetett és az elhunyt.

A tisztelet jele esténként

Innentől már nem dughattuk homokba a fejünket sem egyénként, sem döntéshozóként. Az intenzív osztályok egyre leterheltebbek lettek, nővéreket, orvosokat vezényeltek át Covid-ellátó helyekre, az egészségügyi dolgozóknak pedig nyilatkozási tilalmat rendeltek el. Adott volt tehát egy hatalmas fenyegetettség, amiről keveset tudtunk, nem jutottunk valós információkhoz – azt azonban tudtuk, hogy hatékony gyógymód egyelőre nincs. Az intézkedések vártak magukra, de néhány hír az egészségügy, az egészségügyi dolgozók heroikus küzdelméről azért eljutott az emberekhez.

Az egészségügyi dolgozókat, orvosokat, ápolókat még ma is övezi némi tisztelet, ezért a járvány kitörése okozta első ijedelem után az emberek reményüket és szeretetüket kifejezve esténként elkezdtek közösen énekelni, tapsolni. Először Olaszországban, majd nálunk is így mondtak köszönetet az egészségügyben dolgozóknak.

Aztán hazánkban egy elhibázott intézkedés hatására húsvétkor a kórházakból rengeteg nagyon súlyos állapotú beteget küldtek haza, hogy legyen hely a covidosok ellátására. Ezzel lehetetlen helyzetbe hoztak családokat, akik hirtelen nem tudtak mit kezdeni a helyzettel, nem tudták biztosítani a felügyeletet a hozzátartozóiknak, szakértelem híján pedig nem vállalhatták át az ápolásukat, gyógyításukat.



FOTÓ: ADRIÁN ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

”

Ezzel szemben a végeken álló háziorvosok sokszor péntek, néha szombat éjjel kaptak a minisztertől feladatokat, amiről persze a nyilatkozási tilalom miatt nemigen szólhattak.

Ha valaki nem covidos volt, egyre nehezebben, majd egyáltalán nem jutott ellátáshoz, a rendelőkbe, kórházba bejutni szinte lehetetlen volt. És mivel a tájékoztatás továbbra sem működött jól, érthetően hamar dühbe fordult át a köszönet – elmaradt a tapsolás, hisz a tehetetlenség indulatot gerjesztett.

Bizalomhiány és bűnbakkeresés

Kialakult az a képzet, hogy az üres rendelőkben az orvosok, nővérek semmit nem csinálnak. Ugyanakkor a telefonos tanácsadás, a (nem zökkenőmentes) tesztelés szervezése gőzerővel zajlott. Ebből azonban a legtöbben csak annyit éreztek, hogy az orvos már telefonon is alig elérhető, hisz a vonalak állandóan foglaltak voltak. Ezzel szemben a végeken álló háziorvosok sokszor péntek, néha szombat éjjel kaptak a minisztertől feladatokat, amiről persze a nyilatkozási tilalom miatt nemigen szólhattak.

Nyárra csökkent a fertőzések, halálesetek száma, ezzel párhuzamosan a korlátozások is – az utóbbiak szerintem a kelleténél jobban is. Majd lett védőoltás, többféle is, azonban ezzel párhuzamosan kialakult az erős oltásellenesség és a vírustagadás. Lett irgalmatlan feszültség oltástagadók és oltásban bízók között. Lett védettségi igazolvány, és megjelent az ezzel való visszaélés is, amiről a sajtó is hírt adott. Már szinte senki nem bízott senkiben, semmi. A kialakult helyzetben hamar meglett a bűnbak: az orvosok, az ápolók, akik nem látják el a feladatukat. Az senkit nem érdekelt, hogy akinek feladata lett volna megszervezni a hatékony munkát, járványkezelést, ellátást, az épp egészen mással foglalkozott ebben az időben.

Indulat és megvetés

Így jutottunk el oda, hogy ma már, ha az egészségügy munkájáról van szó, csak a dühöt, az indulatot, a megvetést lehet érezni, amire jócskán ráerősítenek az elmúlt hetek dilettáns intézkedései. Önkéntes, regisztráció nélküli oltási hétvége a háziorvosnál, visszahívási kötelezettség, ez mind azt a látszatot kelti, hogy ideje rendbe szedni ezen „léhűtők” munkamorálját (a szakazmust, remélem, mindenki érti).

Az én olvasatomban így jutottunk el a tapsolástól a bizalmatlanságig, haragig – kevesebb mint két év alatt.

Dr. Szabó Melinda
a TESZ szakrendelés-vezető pszichiáter
főorvosa



FOTÓK: HARTYÁNYI NORBERT/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Minden, amit a hétvégi oltáskampányról tudni kell

Az országos tisztí főorvos előírása szerint januárban minden házi orvosnak legalább egy oltási hétvégét kell tartania.

A kerületünkben praktizáló doktorok is ennek megfelelően hirdették meg a pénteki, illetve szombati kampánynapokat.

Gajdács Emese

A hétvégi akció során, a tisztí főorvos utasítása szerint, pénteken 14–18, szombaton 10–18 óra között kell rendelkezésre állni a házi orvosoknak, és erről előre értesíteniük szükséges a pácienseiket.

Magas átoltottság

A hétvégéken regisztráció nem szükséges az oltás felvételéhez, ám az általunk megkeresett, Terézvárosban praktizáló házi orvosok azt javasolják: aki csak teheti, jelentkezzen be előre a házi orvosnál, ahol a vakcinát kéri. Ez azért is fontos, hogy a rendelők időben beszerezhesék az igényelt oltóanyagot, és legalább nagyjából ki tudják számolni, hogy melyik nap mekkora forgalomra számíthatnak. A hozzájáruló nyilatkozatot most is ki kell tölteni, így

gyorsítja az adminisztrációt (valamint az egész folyamatot), ha kinyomtatott, kitöltött dokumentummal érkezünk az orvoshoz. Ez a koronavirus.gov.hu oldalról könnyen letölthető.

Az általunk megkérdezett házi orvosok arról számoltak be, hogy Terézvárosban az országos átlag feletti az oltottak aránya, és ezért az egészségügyben dolgozók mindent meg is tettek. Eddig is azon voltak, hogy minél több ember szerezzék meg így a védetséget, lelkiismeretesen tették a dolgukat, magától értetődő, hogy az előírt januári hétvégéken is rendelkezésre állnak. Néhányan ugyanakkor sérelmezték ennek kötelezővé tételét és a bírsággal való fenyegetést – egyébként arra számítanak, hogy a pénteki és szombati rendezéseken nem lesz tömeges megjelenés.

Folyamatos konzultáció

„Elviekben maximálisan egyetérték az oltási programmal. Lassan két éve élünk ebben a járványhelyzetben, számomra teljesen érthetően, hogy valaki még mindig oltásellenes vagy



Dr. Papírnay Erika

vírustagadó. A saját praxisomról elmondhatom, hogy a közel 1200 betegemnek mintegy 80 százaléka be van oltva. Ez, úgy gondolom, messze az országos átlag felett van, ám ez az eredmény nem kis munkába került” – mondta el érdeklődésünkre dr. Nagy Sándor.

A Szondi utca 49. alatti rendelőben praktizáló házi orvos arról is beszámolt, hogy páciensei folyamatosan kéri a véleményét, érdeklődnek. Sokan keresik akár munkaidőn kívül, hétvégén is, ő pedig igyekszik mindenkit megfelelő információval ellátni, ha szükséges, megnyugtató.

„Hetente kétszer kapunk listát a körzetünkben lévő oltottakról/nem oltottakról és arról, hogy közöttük hányan 60 év feletti. A nem oltottak között vannak olyanok, akik már meggondolták magukat és bejelentkeztek az oltásra, és van, aki még most sem akar oltakozni, hiába található a veszélyeztetett korosztályban. A legutóbbi állás szerint 70 olyan betegem van, aki még nem oltott, de regisztrált, vagy 60 év feletti. Ezek egyharmada nemrég esett át a fertőzésen, így ők most még

nem kaphatnak oltást.

A többiekkel legalább egyszer beszéltem, de akad, akivel többször is – érzékeltette dr. Nagy Sándor, hogyan készül az újabb oltási kampányra. – Most, hogy jönnek az oltási hétvégék, a »várakozókat«, idősebbeket, fiatalokat újra felhívom telefonon. A hétvégi kampány során nincs szükség regisztrációra, elvileg bárki bejöhét. Véleményem szerint ugyanakkor főleg a körzetből számíthatunk jelentkezőkre, Budapesten ugyanis rengeteg helyen van lehetőség az oltások felvételére. A vakcinák beadása bőven belefér a rendelési időbe, eddig is több száz esetben adtunk be harmadik oltást, egészen addig, amíg volt rá igény.”

Dr. Nagy Sándor nem gondolja, hogy a fővárosi háziorvosok többsége ne tett volna meg mindent eddig is azért, hogy minél nagyobb legyen az átoltottság. Ezért is érthetetlen számukra – és kicsit rosszul is esik nekik – ez a kötelezővé tett akció, amelynek az esetleges elmulasztása bírsággal fenyegeti az orvosokat.

Há kellett, hához ment

Az Eötvös utca 4. szám alatti rendelőben praktizál, az oltásra jelentkezőket is itt fogadta ez idáig dr. Papírnnyik Erika, és a hétvégi kampányának is ez lesz a helyszíne. Mint mondta, az 1370 betegének közel 85 százaléka már kétszer be van oltva. Akivel csak tudott, beszélt személyesen vagy telefonon, sokukkal többször is. A bizonytalanokat igyekezett meggyőzni, és lehetőségeihez képest min-



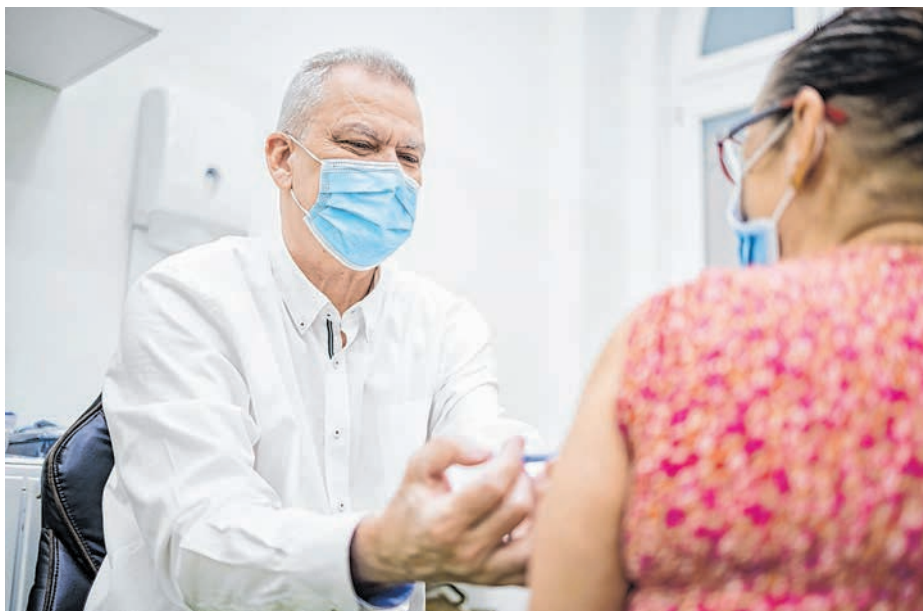
Dr. Nagy Sándor

dent megtett annak érdekében, hogy minél többen legyenek védettek a fertőzéssel szemben.

Ezért például eddig is rendelések előtt és után fogadták a vakcinaért érkezőket. Ezzel is csökkenni akarták annak a lehetőségét, hogy az egészséges páciensek az orvosi váróteremben találkozzanak az esetleg fertőző stádiumban lévővel. Azokhoz, akik alapbetegségük, életkoruk vagy állapotuk miatt mozgásukban korlátozottak, hához ment el dr. Papírnnyik Erika, és úgy adta be a vakcinát.

„Augusztus 3-a óta a harmadik oltásokat adtam be folyamatosan, egészen karácso-

nyig. Az új évben is bejelentkeztek néhányan az emlékeztető vakcinára. Sajnos közülük az utóbbi napokban többen jelezték, hogy felső légúti panaszai vannak, ezért őket egyelőre nem oltathatjuk, de a későbbiekben erre is sor kerül – jelezte az aktuális helyzetet dr. Papírnnyik Erika. – Úgy érzem, hogy a kerületünkben mindazok, akik szándékoztak felvenni a vakcinát, találtak már rá lehetőséget, akár a háziorvosuknál, akár az oltópontokon. Akinek kérdése volt, azt igyekeztünk megfelelő módon tájékoztatni, és a rendeléseket is úgy igazítottuk, hogy a legnagyobb biztonságban fogadjuk a vakcinaért érkezőket. Természetesen az országos tisztí főorvos által elrendeltek szerint egy hétvégén mi is rendelkezésére állunk az oltakozni szándékozóknak, ahogyan ezt eddig is megtettük a rendeléseink alkalmával.”



Oltási hétvégék januárban Terézvárosban

Az országos tisztí főorvos előírása szerint januárban minden háziorvosnak legalább egy oltási hétvégét kell tartania. Ez azt jelenti, hogy péntekenként 14–18, szombatonként 10–18 óra között kell fogadni az oltásért jelentkezőket, akik ezúttal regisztráció nélkül kaphatják meg az ellátást. A terézvárosi háziorvosok saját rendelőikben az alábbi időpontban tartják a hétvégi oltási kampányt.

BAJCSY-ZSILINSZKY ÚT 33.

Dr. Németh György: január 28–29.
Dr. Tímár Róbert: január 28–29.
Dr. Ziegler Virág: január 28–29.
Dr. Bíró Marianna: január 14–15.
Dr. Tatár Péter: január 14–15.
Dr. Keresztes Ramóna: január 14–15.

EÖTVÖS U. 4.

Dr. Görcs Tibor: január 28–29.
Dr. Papírnnyik Erika: január 21–22.

SZÍV U. 16.

Dr. Hegedűs Tibor: január 14. és 28.
Dr. Diamant Ágnes: január 21–22.
Dr. Urbantsok Judit: január 21–22.

SZONDI U. 49.

Dr. Fejér László: január 21–22.
Dr. Kovács Zoltán: január 21–22.
Dr. Nagy Sándor: január 21–22.
Dr. Iván Miklós: január 28–29.
Dr. Pethő Anna Mária: január 28–29.

SZONDI U. 11.

Dr. Szentipál Margit: január 21–22.
Dr. Kalcakosz Szofia: január 28–29.
Dr. Szelényi Andrea: január 14–15.
Dr. Nagy Eszter: január 21–22.
Dr. Gyöngyösi Ildikó: január 28–29.
Dr. Szirmai Rita: január 21–22.

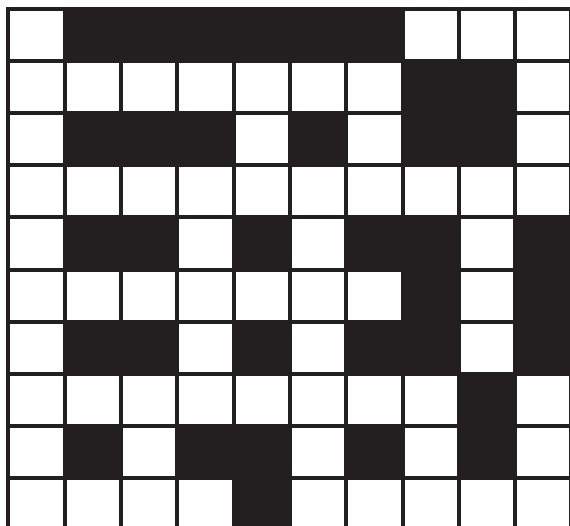
CSENGERY U. 25.

A Terézvárosi Egészségügyi Szolgálatnál is tartanak regisztráció nélküli oltási akciót: minden csütörtökön és pénteken 14–18, szombaton 10–18 óra között, de csak 18 éven felülieknek.

A 12–18 ÉVESEK AZ ALÁBBI KÓRHÁZAKBAN VEHETIK FEL FOLYAMATOSAN, REGISZTRÁCIÓ UTÁN AZ OLTÁST BUDAPESTEN:

- › Magyarországi Református Egyház Bethesda Gyermekkórháza
- › Heim Pál Országos Gyermekgyógyászati Intézet
- › ÉKC – Bolyai utcai Gyermekklinika
- › SOTE – Szent Rókus Kórház
- › SOTE Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika
- › Dél-pesti Centrumkórház – Országos Hematológiai és Infektológiai Intézet
- › Gottsegen György Országos Kardiológiai Intézet
- › Országos Mozgásszervi Intézet – Országos Reumatológiai és Fizioterápiás Intézet
- › Vasútégszégügyi Nonprofit Közhasznú Kft.

TEKERVÉNYES



BEÍRANDÓK: Tea
3 betűs szavak: Vak
 Agg
 Nyű
 Pír
 Rop

5 betűs szavak: Tótágas
 Aktus
 Seprű
 Aszfalt
 Sértett

8 betűs szavak: Napsugár
10 betűs szavak: Anyagtalan
 Palacsinta

SUDOKU

			6			2	0	C		B		4
			A				E		2	1	C	3
		3	7		1		4	F				
C			3		6						5	
	F	E			B	C	D					
8		9			F	B	1			A		
		5				E	A		6	7	1	
		C		8	7	0			5		9	
		2	6		5	7	1		8	E	9	0
				0			6					
	E		1				7	3				
B					E		9		5	1	D	2
				5	6		1			D	8	
	4	F		7	0				6		3	5
								4	D	B	C	9
		9		4		C	8	0		2	F	

SKANDI

*		Orosz igen Küszönő- vény	Földalatti vasút Hidrogén	Szoros Szatyor	Szűrő fegyver Siemens	Valamire alkalmas Gramm	Husáng Kolonc	Pókszerű állatka
Jack Ma idézet 1. rész								R
*	Hit része! Idézet 2. rész		Nedves föld		Proton	Bowling Nagyon fontos személy		
Franciaorsz. fővárosa Mesebeli lény				3. zenei törzshang	Egyéni vállalkozó	Séró Ford ... autómárka		
			Traktor húzza Orosz hegység		... András, olimpiai atléta		Liter ... Anna, színész	
Newton Fed		Kar eleje!	Amerikai Egyesült Államok A.K.O.	Belügymi- niszterium	Tiltott dolog	... Nagy Lajos, költő Ordít		
				... vagy nem lenni	Büntető Tör- vénykönyv röviden	*	Bór	Szem. névmás Tomi vége!
Kutya rokona				Kortárs		Lábízület Pest megyei község		
Zorro Női név	Ilyen képer- nyő is van Horvát... modell			Főzelek- növény Szlovák autójel		Zümmögő rovar		
		... Capone	Nátrium	Pásztor viselet Angol névelő		Szabvány szervezet Mi keverve!		
*	K				Szörpárka		Oxigén	Luxemburg autójel
*	... Delon, színész			Létezik		... Lisa		

REJTVÉNYNYERTESEK A december 22-én megjelent lapszámunk rejtvényének nyertese: Várkonyi Zoltánné. Beküldendő a színnel kiemelt sorok tartalma 2022. január 19-ig. Cím: Terézváros szerkesztősége, 1067 Budapest, Eötvös u. 3. A helyes megfejtők között 1 db 10 000 forintos Edenred utalványt sorsolunk ki. A nyereményt a 06 (70) 445-4245-ös telefonszámon történt egyeztetés után személyesen lehet átvenni a 1067 Budapest, Eötvös u. 5.-ben.

APRÓHIRDETÉS

Házhoz megyek! Fogsor készítését, javítását vállalom garanciával. Hívjon bizalommal! Telefon: 06 (20) 980-3957

VÍZSZERELÉS, csapok, szifonok, WC-tartályok, WC-csészék javítása, cseréje. Mosó-, mosogatógépek bekötése. Anyagbeszerzéssel. Tel.: 06 (30) 447-3603

Kéménybélelés

szakvéleményeztetéssel, magfúrás: 06 (70) 382-1465, víz-gáz, központifűtés-szerelés, fürdőszoba-felújítás: 06 (70) 227-3040.

Szakápolás, gyógytorna, rehabilitáció, gondozás, akár 24 órában, mindez otthonában. 06 (30) 247-1095

SZOBAFESTÉS, mázolás, tapétázás bútormozgatással. Parkettacsiszolás, aljzatkiegyenlítés, PVC-, szőnyegpadló-lerakás. Minőségi, precíz munka, mérsékelt árakon. (Alapítva: 1998) Csapó György. Tel.: 06 (31) 780-6430, 06 (1) 229-5694 festesma.iwk.hu

ANGOL, FRANCIA, FINN nyelvtanítást vállalom tanári diplomával, többéves tapasztalattal. 06 (30) 900-1757. HUNGARIAN for foreigners!

Apróhirdetések feladása:

Amennyiben apróhirdetést szeretne feladni a Terézváros című lapban, küldjön e-mailt az apro@terezvaros.hu e-mail-címre a hirdetés szövegével, számlázási névvel és címmel, valamint a kívánt megjelenés(ek) darabszámával. Az apróhirdetések feladása jelenleg csak e-mailben, a fizetés kizárólag átutalással történhet, személyes ügyintézésre és befizetésre átmenetileg nincs lehetőség. Érdeklődni lehet telefonon a 06 (1) 342-0905, 4036-os melléken.



Művelődési Ház programjai

„KELETI ÉVA 90”

2021. november 11.–2022. január 31. MEGHOSSZABBÍTVÁ!

Exkluzív tárlat a Kossuth- és Balázs Béla-díjas, Terézvárosért díjjal kitüntetett fotográfus ikonikus és vadonatúj képeiből

ÁLLANDÓ PROGRAMOK AZ EÖTVÖS10 KUCKÓBAN

A foglalkozások ideje alatt a játszótér nem működik.

MAMA KLUB BABUSGATÓ

Foglalkozások mondókákkal, sok dallal, furulyaszóval, valamint beszélgetéssel, közös gondolkodással 0–3 éves korig ajánlott
keddenként 9.30–11.00

„ZENEGYEREKEKNEK!”

6 éves korig ajánlott
szerdánként 9.30–10.10

Foglalkozásvezető: Juhász László

MESEKUCKÓ

2–6 éves korig ajánlott
szerdánként 17.00–17.45

Mesélő: Balatoni Dóra/Kontha Nelli

Kötetlen játéklehetőség szülői felügyelettel

Hétfő: 9.30–12.30, 15.00–18.00

Kedd: 11.00–12.30, 15.00–18.00

Szerda: 10.15–12.30, 15.00–17.00

Csütörtök: 9.30–12.30, 15.00–18.00

Péntek: 9.30–12.30

Kisebbségnek mozgás- és készségfejlesztő játékok, nagyobbaknak társasjátékok

ALKALMI PROGRAMOK

JANUÁR 11., 18.00

Hatker hatkor – helytörténeti klub

Budapest Szabadegyetem – Maczó Balázs várostörténész, klubvezető vetített képes előadás-sorozata

JANUÁR 12., 18.30

Dokumentumfilmklub

Hűség – Szekeres Csaba filmje

Anna és Antal negyvenöt éve házasságban. A várostól távol, gyönyörű környezetben laknak, Péliföldön; elégedettek az életükkel. Rajonganak a történelemért és az irodalomért, így minden évben kulturális zárandoklatra indulnak egy külföldi országba. A kapcsolatuk kiegyensúlyozott, ám egy nap Anna különösen kezd el viselkedni. Orvoshoz mennek, ahol Alzheimer-kórt diagnosztizálnak nála.

JANUÁR 15., 10.00

„Zenegyerkekeknek!” hétvégén

Juhász Lászlóval
6 éves korig ajánlott

JANUÁR 15., 20.00

Extázis 7-től 10-ig könnyűzenei klub

Herself-koncert
Védettségi igazolvány szükséges!

JANUÁR 16., 10.00

BonBon Matiné

Pro Musica Fúvósötös – Péter és a farkas
Közreműködik:
Székely Edit – fuvola
Kerényi Judit – oboa
Reé György – klarinét
Nagy Zoltán – kürt
Kubassy Tamás – fagott
Élő illusztráció: Kiskovács Eszter
Műsorvezető: Lukácsné Győző

JANUÁR 19-TŐL**MINDEN SZERDÁN 16.00–17.30**

Tanulósarok Rékával

Ingyenes magyar- és fizikasegítség 4–8. osztályos terézvárosi

gyerekeknek vagy Terézvárosban tanuló diákoknak

JANUÁR 19., 15.00

Nosztalgiaáncokklub

Kristály duó
Védettségi igazolvány szükséges!

ÚJ! ÚJ! ÚJ!**JANUÁR 22., 10.00**

Babaszínház

Kezdetek. 0–4 éves korig ajánlott. Az előadás után szabad játék a Kuckóban 12.00-ig

JANUÁR 24., 18.30

Úti beszámolók

Csodákkal teli Örményország
Előadó: Kucska Zsuzsa, a Terézvárosi Gyermekkönyvtár volt vezetője

JANUÁR 25., 19.00

Art-Szintér Társulat

Machiavelli: Mandragóra

JANUÁR 26., 15.00

Senior Akadémia

Amiről nem beszélünk – poszt-Covid-traumák és a tanulás
Előadó:
dr. Jászberényi József gerontoandragógus

JANUÁR 26., 19.00

Art-Szintér Társulat

Molnár Ferenc: A testőr

JANUÁR 28., 19.00

Maladype Színház

Tankred Dorst: Merlin

Eötvös10 Művelődési Ház ■ 1067 Budapest, Eötvös utca 10.

Részletes program és jegyinformáció: www.eotvos10.hu, www.facebook.com/Eotvos10

Telefon: +36-1/322-2886. A programváltozás jogát fenntartjuk!

MŰVÉSZET ÉS TERMELÉS SZENTPÉTERVÁRON.

Szentpéterváron egy működő műanyaggyárból lett a város legnépszerűbb, folyamatosan átalakuló street art múzeuma, amely „együtt él a termeléssel”. A gyár csupasz téglafalai és szürke betonoszlopai vászonként szolgálnak a graffitiművészek számára, akiknek az alkotásai szebbé, színesebbé teszik az üzem munkásainak hétköznapijait. „Szimbózisban működünk, ami mindkét intézményt gazdagítja. Ez egy igazi, működő gyár, amit a múzeum tesz különlegessé, és hatással van a termelésre. A látogatók számára pedig a kettő együtt izgalmas” – mondta el Zoja Buksha, a múzeum idegenvezetője az Euronews hírsatornának. A gyár belső tereiben kortárs művészek állandó és időszakos tárlatai is megtekinthetők, helyiek és a turisták százait vonzva.



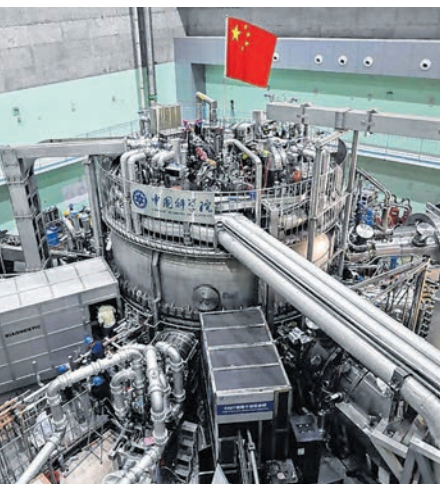
Újra bekapcsolták a mesterséges Napot Kínában.

Hat hónappal ezelőtt a Kínai Tudományos Akadémia már felállított egy rekordot kísérleti fúziós erőművével: 101 másodpercig tudtak 120 millió Celsius-fokos hőmérsékletet fenntartani, ami a Nap maghőmérsékletének nyolcszorosa. Nemrég újra bekapcsolták az Experimental Advanced Superconducting Tokamak névre keresztelt mesterséges Napot, és immár 1056 másodpercen át tudták működtetni – tudósított a brit Independent napilap. Óriási fordulatot hozhatna az energetikában, ha sikerülne a gyakorlatban hasznosítani a fúziós erőműveket. Végtelen energiaforráshoz juthatnánk általuk, bár ehhez a csillagokban zajló folyamatokat kell földi körülmények között rekonstruálni, amihez még rengeteg fejlesztésre van szükség. Elsősorban az extrém hőmérséklet és a nyomás fenntartását, tárolását kell megoldani.



Az aszfalt Picassója. Lassan húsz éve fest az utcán eldobott rágógumikra miniatűr festményeket Ben Wilson, hogy a londoniaknak örömet szerezzen a járdákon hagyott apró színtoltjaival – írja a Guardian. Minden alkotása egyedi, a legtöbb a barátság és a szerelem legszebb pillanatait örökíti meg, vagy csak annyit üzen: „én is itt lakom”. Időnként visszatér régi műveihez, hogy kijavítsa, amit kissé megtapostak. A szerencsésebbek el is csíphetik őt alkotás közben, szívesen elbeszélget velük, és megfesti, amit tőle kérnek. Az alkotás során először egy kicsi lángszóróval megpuhítja a rágógumit, majd lefújja lakkal, erre fest rá akrillal, icipici ecsetjeivel, végül újabb lakkréteggel fixálja a művét. Több órán át dolgozik egy festményen, ami akár évekig is megmarad. A képekből gerillakiállítás is csinált a Tate Modern múzeumban: felragasztotta őket alig észrevehető helyekre, majd meghívta a barátait a nem hivatalos megnyitóra.

Szupercentenárius születésnap. Január 2-án töltötte be a 119-et a világ jelenlegi legidősebb embere, a japán Tanaka Kane, aki születésnapját a fukuukai idősok otthonában ünnepelte – számolt be a Japan Times. A járvány miatt a családjá nem lehetett vele, ükunokája köszöntötte őt a Twitteren, egy friss fotóval Tanakáról, akit utoljára decemberben látogathatott meg. Üknagymamáját már csak három év választja el az abszolút rekordtól, amit az 1997-ben elhunyt, 122 éves koráig élt francia Jeanne Calment tart. Tanaka 1903-ban, koraszülötten jött a világra, kilenc testvér közül a hetedikként. Tizenkilenc évesen ment férjhez, és egészen 103 éves koráig a család tésztaboltjában dolgozott. Túlélt két világháborút, a spanyolnáthajárványt, 49 téli és nyári olimpiát. Napirendje reggel 6 órással kezdődik és befejeződik a mindennapos séta is. Hosszú életét szerinte a kiadós alvásnak, az istenbe vetett hitének, a matematikai fejtörőknek és az egészséges táplálkozásnak köszönheti, bár nem mond nemet a csokira és a szénsavas üdítőkre sem. Minden délután társasozik, és sokszor a gondozóit is legyőzi, olyan friss az elméje.



Az összeállítást készítette:
Bálint Orsolya



Eljutott a Déli-sarkra az első színes bőrű nő. Egy szikh származású brit katonatiszt az első színes bőrű nő, aki sílécce, egyedül elérte a Déli-sarkot – számolt be a CNN a különleges vállalkozásról. A 32 éves

Preet Chandi 40 napon át tartó, 1100 kilométeres túrájával példát akar mutatni a kisebbségekhez tartozó nőknek, hogy bármit elérhetnek, és nem kell megfelelniük senkinek. Rá is azt mondták, hogy „nem úgy néz ki, mint egy felfedező”, ő azonban szembeszállt az előítéletekkel, példájával pedig másokat is inspirálni akar, akik úgy érzik, a származásuk legyőzhetetlen akadályokat állít eléjük. Több mint két évbe telt a felkészülés: Nagy-Britanniában egy autógumit maga után húzva edzett a kihívásra, amihez 40 napra elegendő, 90 kilónyi ellátmányt kellett elhúznia, bár ez az út során egyre könnyebb lett. A francia Alpokban és Grönlandon készítette fel magát az extrém, néha mínusz 45 fokos hidegre, ami miatt az Antarktison kisebb fagyási sérüléseket is szerzett.